

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Veřejnoprávní smlouvy a spolupráce obcí

Předkládá: Bc. Barbora Kiková

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

Katedra veřejné správy

„Prohlašuji, že jsem svou diplomovou práci na téma
Veřejnoprávní smlouvy a spolupráce obcí vypracovala samostatně
a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala,
a to způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Plzni dne 29. března 2018

.....
Bc. Barbora Kiková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce.

Obsah

Úvod	5
1 Judikatura veřejnoprávních smluv.....	8
1.1 Rozsudek Nejvyššího správního soudu 10 As 258/2017-176 – kasační stížnost	13
1.2 Rozsudek Nejvyššího správního soudu, 7 As 100/2014-52	14
2 Podstata spolupráce obcí	18
2.1 Důvody vedoucí ke spolupráci mezi obcemi.....	20
2.2 Faktory ovlivňující spolupráci obcí.....	22
2.3 Klady a zápory spolupráce mezi obcemi	24
2.4 Legislativní východiska spolupráce obcí v ČR	26
3 Formy meziobecní spolupráce v České republice	28
3.1 Dobrovolný svazek obcí (DSO).....	28
3.2 Místní akční skupina (MAS)	33
4 Srovnání jednotlivých forem spolupráce	36
5 Příklady zahraniční meziobecní spolupráce	38
5.1 Francie	38
5.2 Itálie	44
5.3 Německo	46
6 Stručná charakteristika Místní akční skupiny MOST Vysočiny, o.p.s.....	48
6.1 Historie	49
6.2 Poslání, hlavní cíle a úkoly MAS	50
6.3 Právní forma, podmínky členství, organizační struktura a způsob rozhodování	51
6.4 Práva a povinnosti přijatých partnerů:	52
6.5 Organizační struktura.....	52
6.5.1 Financování (příjmy, výdaje, vlastní zdroje, členské příspěvky apod.)	54
6.6 Personální zajištění	56
6.7 Rozvojová strategie – strategické cíle, opatření a projekty	56
6.8 Příklady úspěšných nebo inovativních projektů	59
7 Stručná charakteristika MAS Mladoboleslavský venkov	61
7.1 Historie	62
7.2 Poslání, hlavní cíle a úkoly MAS	63
7.3 Právní forma, podmínky členství, organizační struktura a způsob rozhodování MAS	64
7.4 Organizační struktura MAS	65
7.5 Financování	67
7.6 Personální zajištění	68
7.7 Rozvojová strategie – strategické cíle, opatření a projekty	70
7.8 Příklady úspěšných nebo inovativních projektů	74
Závěr	76
Summary.....	79
Použitá literatura.....	82
Seznam obrázků	90

Úvod

Jako téma své diplomové práce jsem si na základě konzultace s vedoucím mé diplomové práce JUDr. Tomášem Loudou, CSc. vybrala veřejnoprávní smlouvy a spolupráce obcí, a to z jednoho důvodu, jelikož jsem již jako student na právnické fakultě psala bakalářskou práci na téma veřejnoprávní smlouvy. Nicméně rozsah bakalářské práce neuzpůsobuje autora k tomu, aby se danou problematikou zabýval více do hloubky, a tak jsem se rozhodla svou diplomovou práci na předmětnou bakalářskou práci navázat. Z tohoto titulu název diplomové práce nezní pouze jako veřejnoprávní smlouvy, ale obsahuje i dovětek spolupráce obcí. A to mne vedlo k myšlence rozšíření práce úplně jiným směrem, tedy zamýšlet se nad danou problematikou nejen veřejnoprávních smluv jako bylo původně v plánu a popsáno již v mé bakalářské práci, ale i spolupráce obcí. Diplomovou práci jsem rozdělila do dvou částí, a to do části obecné, teoretické, a do částí praktické, kde jsem si vybrala dvě konkrétní místní akční skupiny a podrobně jsem je rozepsala.

Před začátkem tvorby mé diplomové práce hned v úvodu první kapitoly tedy judikatury veřejnoprávních smluv jsem se zamyslela, zda tuto kapitolu nezačnu příliš netradičně. Po krátké úvaze ale již v úvodu mohu konstatovat, že si to po absolvování celé přípravy, tj. studia vyhledaných podkladů, jejich analýzy a následně vytvořených závěrů nemyslím. Zpracovávala jsem téma, které je zajímavé nejen pro studenty, ať už právnické fakulty a/nebo jiného oboru, protože mají takové zadání, ale i pro každého občana, který se zajímá o to, co se v obci nebo městě děje. Při přípravě podkladů jsem studiem různých dokumentů, legislativy mající vztah k obcím, k veřejnoprávním smlouvám, judikatuře z hlediska odborného chápání zásadních pojmů použitých v této kapitole a konče analýzou některých případů týkající se uzavřených veřejnoprávních smluv obcemi

s právníckými osobami a končícími u nejvyšších soudních instancí získala informace, které jsou i pro jedince, který se profesně nezabývá tímto tématem, poučné. Kapitulu jsem rozdělila do několika částí. První seznamuje s úlohou obcí týkající se jejich práv a povinností při zajištění správnosti postupu při uzavírání veřejnoprávních smluv, abychom si i připomněli úlohu veřejnoprávních smluv, o které jsem psala již ve své bakalářské práci, berme to jako rozšíření daného textu a prohloubení znalostí. Druhá část kapitoly se pohybuje v teoretické rovině a zabývá se problematikou soudních rozhodnutí versus judikát a jejich zveřejňování, třetí část je věnována několika konkrétním soudním případům. Cílem této kapitoly bylo zhodnotit a zkoumat vztahy mezi subjekty, které se celého popsaného procesu podílejí, popsat a zhodnotit praktická opatření, která jsou vedena ve smyslu postupu zajištění správnosti celého procesu uzavírání, hodnocení a vyhodnocení veřejnoprávních smluv, v tomto případě smluv končících u soudních jednání.

Dále se má práce věnuje převážně spolupráci obcí, kdy Česká republika, podobně jako například Slovensko či Francie je z hlediska územního uspořádání charakteristická značnou územní roztržitostí. Velké množství malých obcí, které zpravidla nemají k dispozici potřebné množství finančních prostředků ani materiální a lidské zdroje, se tak potýká s problémy v oblasti rozvoje infrastruktury a služeb na spravovaném území. K řešení těchto problémů bývá obvykle přistupováno dvěma zcela odlišnými způsoby. První z možností je integrace obcí a druhou možností je využití meziobecní spolupráce.

Oba způsoby se vyznačují jak klady, tak i zápory. Česká republika, respektive samosprávné obce, se přiklání k meziobecní spolupráci. Nejčastěji využívanou formou meziobecní spolupráce v České republice je založení dobrovolného svazku obcí (DSO), který je zřizován v rámci samostatné působnosti obce. Druhou nejčastěji využívanou formou spolupráce obcí jsou místní akční skupiny, v tomto případě se však na rozdíl od DSO nejedná o

výhradní spolupráci mezi obcemi, ale do spolupráce s obcí se zapojují i různé subjekty daného území (obce, svazky obcí, fyzické a právnické osoby, neziskové organizace aj.)

Spolupráce mezi obcemi dává možnost využít při správě území synergického efektu právě spojením s jinými subjekty a tím dosáhnout stanovených cílů v mnohem kratším čase a s menšími náklady a mnohdy i uskutečnit takové projekty, které by jinak byly nerealizovatelné.

Různorodost v oblasti meziobecní spolupráce dává obcím možnost zvolit si tu variantu, která bude nejlépe odpovídat jejich potřebám. V tomto ohledu je výběr formy spolupráce velmi důležitý a je třeba jeho volbě věnovat patřičné uvážení. S ohledem na skutečnost, že dobrovolné svazky obcí patří u nás k nejrozšířenější formě spolupráce, lze předpokládat, že se jedná o formu spolupráce, která je výhodnější než jiné formy. Z uvedeného důvodu bude práce zaměřena zejména na spolupráci obcí formou dobrovolného svazku a formou místní akční skupiny, zejména na jejich klady a zápory, aby mohly být jednotlivé formy spolupráce v závěru porovnány a zhodnoceny.

Hlavním cílem diplomové práce tak bylo jednak charakterizovat aktuální tendence v oblasti spolupráce obcí v ČR se zaměřením na spolupráci ve formě dobrovolného svazku obcí a místní akční skupiny a jednak také přiblížit principy jejich fungování.

1 Judikatura veřejnoprávních smluv

V první řadě krátce připomínám z mé bakalářské práce, že obce i kraje jsou veřejnoprávními korporacemi se širší mírou samosprávy. V právních vztazích vystupují svým jménem a nejsou za svou činnost zodpovědní. V zákonu o obcích¹ je definováno, že státní orgány a orgány krajů mohou do samostatné působnosti obce zasahovat, pokud to vyžaduje ochrana zákona a způsobem, který zákon stanoví. Tento velmi stručný exkurz potvrzuje, že obce mají jako celek skutečně velké pravomoci, které se odrážejí velmi podrobně v již zmíněném zákonu o obcích.

Uzavírání veřejnoprávních smluv obcemi je v současné době natolik běžné, že se nad jejich množstvím snad téměř nikdo nepozastavuje. Smlouvy jsou chápány v užším slova smyslu jako „...dvoustranné nebi vícestranné správní úkony, které zakládají, mění nebo ruší vztahy správního práva [u nichž] [a]alespoň jednou smluvní stranou je vždy subjekt veřejné správy.“² Veřejnoprávním prvkem je předmět smlouvy, subjekty kontrahenty.

Dělení pokračuje na smlouvy, které uzavírají subjekty veřejné správy mezi sebou (smlouvy koordinační). Předmětem těchto smluv je přesná definice toho, které úkoly musí mít sjednávající strany vzájemně plněny. Druhé jsou smlouvy, které mezi sebou uzavírají subjekt veřejné správy a na druhé straně smlouvy je nepodřízený adresát, který v praktické podobě souhlas obce nutně potřebuje, pokud chce zajišťovat činnost odehrávající se na území působnosti obce.

Jedná se o smlouvy subordinační, jejich předmětem je úprava práva povinností, které by jinak musely vzniknout s využitím vrchnostenského právního správního aktu vydaného ve

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), § 7

² STAŠA, Josef. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo*. Obecná část. 8. vyd. Praha, C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3, s. 238.

správním řízení.³ K doplnění teorie je nutné připomenout úlohu správního řádu.⁴ Až do 31. prosince 2013 definoval veřejnoprávní smlouvu jako „právní úkon“, po aktualizaci ji označuje jako vícestranný úkon s tím, že zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti veřejného práva (ust. § 159 odst. 1 správního řádu).

Na základě zákona č. 313/2002 Sb.,⁵ byla dána obcím větší odpovědnost při uzavírání veřejnoprávních smluv. Bylo to především z důvodů zajištění kontinuity výkonu státní správy. Novela zákona pojala veřejnoprávní smlouvy jako obecný institut, na jehož základě bylo možné přenášet působnost mezi jednotlivými obcemi. Veřejnoprávní smlouvy mohou uzavírat osoby soukromoprávní, které nevystupují jako subjekty veřejné správy. Veřejnoprávní prvek je obsažen v předmětu smlouvy.⁶

V novém zákonu o obcích byly doplněny mj. paragrafy, které se podrobněji dotýkají veřejnoprávních smluv. Ustanovení § 63, odst. 1 je, dle mého názoru, velmi kostrbaté. Pro právníky dobře pochopitelné, při představě, že budou tento text číst zástupci zvolených nových orgánů v menší obci, zastupitelé, kteří nemají s touto problematikou zkušenosti, budou muset pořádně přemýšlet, co je touto větou přesně v praktické podobě myšleno.⁷ Protože jsem si říkala, že nerozumím větě třeba jen já, dala jsem ji posoudit třem lidem, o kterých jsem věděla, že mnoho let pracují v obecních zastupitelstvech. Názory byly v intencích věty, kterou jsem uvedla výše. K uzavření veřejnoprávní smlouvy je nutný souhlas krajského úřadu. Pro doplnění, stejný paragraf obsahuje náležitosti, které musí veřejnoprávní smlouva mít. (ust. § 63 odst. 2). V novele zákona o obcích bylo doplněno ust. §

³ KADEČKA, Stanislav a kol. *Správní řád*. Praha: ASPI, 2006, s. 379, 384.

⁴ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v aktuálním znění.

⁵ Zákon č. 313/2002 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů.

⁶ VEDRAL, Josef. K právní povaze smlouvy o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě. In KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena a Kateřina VALACHOVÁ, K. (eds.). *Nový správní řád a místní samospráva II*. Brno: Masarykova univerzita. 2007, s. 201.

⁷ (1) Obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, mohou uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo část přenesené působnosti pro orgány jiné obce (jiných obcí), která je (které jsou) účastníkem veřejnoprávní smlouvy.

66a), který v odst. 1 definoval podmínky pro uzavření veřejnoprávní smlouvy uzavřené obecními úřady ve správním obvodu krajského úřadu. K uzavření smlouvy je nutný souhlas Ministerstva vnitra.

Projednávání a schvalování, případně neschválení veřejnoprávních smluv na jednáních zastupitelstev se stalo běžnou záležitostí. Obce jsou zpravidla postaveny do dvojí role. Především samosprávné obce musí dbát na to, aby pro občany v obcích žijících vytvářely kvalitní podmínky pro život, protože v opačném případě mohou hrozit časté, mnohdy definitivní odchody obce do větších měst. Obce tedy musí pečovat o své občana, aniž by tato věta mohla být považována za prázdnou frázi. Na druhou stranu, obce jsou veřejnoprávní korporací s vlastní právní subjektivitou, což sebou nese jejich odpovědnost za právní vztahy, které v průběhu jednotlivých volebních období musí dodržovat. Zastupitelstvo jako jediný subjekt rozhoduje o uzavření či neuzavření veřejnoprávní smlouvy, vždy na základě zákona. Výjimku tvoří vyhrazené pravomoci rady obce.⁸ V souvislosti s veřejnoprávními smlouvami nelze přehlédnout správní řád⁹ (ust. § 160 odst. 6). Přesně uvádí trvání na podmínce, která se týká výslovného zákonného zmocnění k uzavření koordinačních veřejnoprávních smluv, které se týká úkolů, které automaticky vyplývají ze samostatné působnosti při vykonávání veřejné moci v místě působení obce. Protože se jedná o výkon veřejné moci, nelze univerzálně všechny veřejnoprávní smlouvy, které uzavírají územní samosprávné celky zařadit do režimu tak, aby byly v souladu se zmíněným ust. § 160 odst. 6.¹⁰

V posledních letech jsou často zakládány dobrovolné svazky obcí (ust. § 49 až 53 obecního zřízení), které se sdružují v mikroregiony nebo jiné oficiální skupiny s cílem společnými silami a s přispěním různých dotací rozvíjet život v malých

⁸ KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer. 2010, s. 226.

⁹ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v aktuálním znění

¹⁰ VEDRAL, Josef. *Správní řád – Komentář*. 2. vyd. Praha: BOVA Polygon, 2012, s. 1267.

obcích. Obce uzavírají veřejnoprávní smlouvy o vytvoření svazku (ust. § 122 obč. zákoníku).¹¹ Součástí smlouvy musí být určení, kdo jsou první členové statutárního orgánu.¹²

Druhou částí této kapitoly je v návaznosti na část třetí týkající se judikatury veřejnoprávních smluv v kontextu s obcemi, zamyšlení nad terminologií dvou pojmů, které se velmi často používají. Několik diskusí na internetu se týkalo pojmů „judikát“ a „judikatura“, co vlastně přesně vyjadřují. V tom okamžiku mi to přišlo stejné, jako když se na internetu často vysvětluje (studentům) jaký je rozdíl mezi metodikou a metodologií. Není cílem této části podrobně rozebírat tuto problematiku, pouze v krátkém přehledu chci upozornit na to, že se jedná o téma, o kterém se diskuse několik let a jak to vypadá, ještě se občas nějaká diskuse objeví. Z tohoto důvodu je druhá část v porovnání s předchozí a následující stručnější.

Běžně se lze setkat s pojmy „judikát“, „judikatura“, méně často s pojmy „soudní rozhodnutí“ nebo „soudní judikatura“. Pro laiky, pokud nemají zájem dozvědět se z problematiky práva více, pojmy „judikát“ a „judikatura“ často splývají. Králík se např. podivuje nad skutečností, že v soudobých učebnicích teorie nebo v právních textech nejsou dosud přesně definovány tyto dva pojmy. Jedním z jeho odůvodnění je, že oba termíny jsou používány natolik standardně, že se staly určitými. Ve druhé polovině 20. století vynikal mezi právníky Viktor Knapp. Nesmírně erudovaný právník, který se dnes již zařadil mezi české klasiky, se vyhnul jakýmkoli pokusům, aby co nejpřesněji definoval oba pojmy. Používal je v různých variantách, v podstatě oba pojmy definoval, podle potřeby svého textu. Pojmy používal jako synonyma.¹³ Lze proto přijmout názory Králíka, který po vyhodnocení encyklopedických právnických hesel dospěl k závěru, že by měl „judikát v širším slova smyslu znamenat

¹¹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹² KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 64.

¹³ KNAP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck. 1995, s. 49.

soudní rozhodnutí a ve smyslu užším, rozhodnutí vyššího soudu“. Jednoznačně poté judikaturou nazývá judikáty, které vydal stejný soud nebo se vztahující ke stejné oblasti práva.¹⁴ Na podobné téma se zamýšlel Kühn, který shrnul záležitost následovně: „Základním předpokladem, aby se (soudní) rozhodnutí stalo judikátem, je jeho publikace“.¹⁵

K problematice judikatury veřejnoprávních smluv uzavíraných obcemi. V první řadě lze uvést, že veřejnoprávní smlouvy obcí jsou uzavírány s různými subjekty, převážně s právníckými osobami podnikajícími podle zákona o obchodních korporacích¹⁶ a v menším rozsahu s fyzickými osobami, podnikajícími podle živnostenského zákona.¹⁷

Ne každý obecní úřad má vlastní zaměstnance – právníky. Z finančního hlediska si je mohou dovolit velké obecní úřady a městské úřady, ale i ty často využívají služeb právníků specializovaných kanceláří, kterým za poskytnuté služby platí mnohdy tzv. paušálními měsíčními částkami, při větších případech podle sazebníků. Na druhou stranu dnes již existují manuály, které jsou návodem pro sepsání jakýchkoli smluv, včetně veřejnoprávních.

¹⁴ KRÁLÍK, Lukáš. *Soudní rozhodnutí versus judikát a jejich zveřejňování*. [online]. 17. 12. 2015. [cit. 2017-06-10]. Dostupné z <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/soudni-rozhodnuti-versus-judikat-a-jejich-zverejnovani>

¹⁵ KÜHN, Zdeněk. Role judikatury v českém právu. In: BOBEK, Michal, KÜHN, Zdeněk. a kol. (eds.) *Judikatura a právní argumentace*. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 108.

¹⁶ Zákon č. 89/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

¹⁷ Zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v aktuálním znění od 1. března 2018.

1.1 Rozsudek Nejvyššího správního soudu 10 As 258/2017-176 – kasační stížnost

Následující rekonstrukce jednoho soudního sporu je ukázkou toho, jak díky nepřesnostem v českých zákonech může dojít až k soudním sporům. V prezentovaném sporu proti sobě stály Statutární město Jihlava pro žalovanému Ministerstvu vnitra a osobě zúčastněné na řízení Svazu vodovodů a kanalizací Jihlavsko. Předmětná částka sporu byla vypořádacím podílem žalobce ve SVK. Nárok vznikl v důsledku vystoupení osoby z dobrovolného svazku obcí, který byl založen veřejnoprávní smlouvou. Obě strany souhlasily s tím, že zakladatelská smlouva byla v celém rozsahu smlouvou veřejnoprávní, tudíž koordinací. Vztahy mezi členy svazku jsou veřejnoprávními. Soud konstatoval, že „zákonodárně vytvořil zvláštní úpravu sdružování obcí ... použil odkaz na úpravu zájmového sdružení právnických osob a v novém zákoně o obcích odkaz na úpravu spolku a smlouvy týkající se společnosti“. Žalobce dále odmítl, že by smlouva o založení svazku byla smlouvou veřejnoprávní. Namítl také, že mu není jasné, proč Městský soud dostatečně odůvodnil, proč by smlouva o založení svazku měla být veřejnoprávní smlouva. Žalobce dále uvedl, že mu není jasné, proč zakladatelská smlouva akciové společnosti byla považována za soukromoprávní smlouvu, zatímco zakladatelská smlouva svazku obcí byla klasifikována jako smlouva veřejnoprávní. Žalobce pokračoval ve svých dotazech a žádal vysvětlení a odpovědi na další otázky týkající se v praktické rovině opět existence dřívějších a stávajících zákonů o obcích. Problém nastal i v tom, že judikatura k veřejnoprávním smlouvám, na kterou odkázal městský soud, se týkala sporů smluvních stran dané veřejnoprávní smlouvy.

V soudním líčení poté dostali slovo žalobce a žalovaný. Následně se ujal hodnocení věci Nejvyšší správní soud. Zdůraznil, že z hlediska řízení vše bylo v pořádku. Dále konstatoval, že kasační stížnost není důvodná a podrobně vysvětlil, proč tomu tak

je. Hlavním argumentem stěžovatele bylo, že smlouva nemohla být smlouvou veřejnoprávní, protože byla uzavřena ještě před 1. lednem 2006, kdy vstoupila v platnost účinnost správního řádu. NSS zdůraznil, že u veřejnoprávní smlouvy není významné její označení, ani to, kdo jsou její smluvní strany, nýbrž její obsah. Kasační stížnost byla v plném rozsahu zamítnuta.

Komentář. Do úvodu krátké vysvětlení týkající se pojmu kasační stížnost. Pojem je definován v ust. § 102 soudního řádu správního.¹⁸ Kasační stížnost je opravný prostředek proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví. Účastník řízení nebo osoba zúčastněná se tímto soudním aktem domáhá zrušit soudní rozhodnutí. Účastníci soudního řízení měli svou situaci obtížnější tím, že podpisy smluv spadaly do období různých časových rozhraní. Na tom byla v podstatě žaloba postavena. Kasační soud ale tyto námitky odmítl v plném rozsahu.

1.2 Rozsudek Nejvyššího správního soudu, 7 As 100/2014-52

Vymezení případu. V březnu 2015 uzavřely Magistrát města Prostějova a PharmDr. L. J. veřejnoprávní smlouvu nahrazující územní a stavební povolení pro stavbu Přístavba polikliniky Karlov v Prostějově. V červenci 2015 obdržel žalovaný podnět žalobkyně na přezkum veřejnoprávní smlouvy.¹⁹ Žalobkyně tvrdila, že nedala s veřejnoprávní smlouvou souhlas, ačkoli byla účastníkem územního řízení. Žalovaný zahájil přezkumné řízení, posuzoval, zda nebyla veřejnoprávní smlouva uzavřena v rozporu s právními předpisy, dospěl k závěru, že ne. Přezkumné řízení rozhodnutím zastavil.

¹⁸ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní v aktuálním znění

¹⁹ Podle § 78a odst. 9 a § 116 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Žalobkyně se domáhala svého práva u Krajského soudu v Ostravě-pobočky v Olomouci (dále též „krajský soud“) žalobou s určením, že citované rozhodnutí žalovaného je nezákonným zásahem, a žádala, aby krajský soud žalovanému přikázal pokračovat v řízení o přezkumu veřejnoprávní smlouvy. Krajský soud usnesením žalobu odmítl jako nepřípustnou. Naopak potvrdil, že přezkumné řízení nemělo být vůbec zahajováno. Důvodem bylo, že osoba si nevyžádala souhlas veřejnoprávní smlouvou, přestože tak měla učinit. Soud poukázal na to, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je nepřípustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky, což žalobkyně neučinila. Žalobkyně podala proti rozhodnutí soudu kasační stížnost, ve kterém sdělila své připomínky. Připojila návrh na podání odkladného účinku. Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil po stanovené lhůtě, přičemž jen popsal stávající stav.

Nejvyšší správní soud vyhodnotil kasační stížnost proti usnesení krajského soudu v souladu s § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. jako důvodnou a usnesení krajského soudu zrušil. Nejvyšší správní soud podle téhož ustanovení současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu o tom, že žaloba se odmítá (§ 110 odst. 1 s. ř. s., část první věty za středníkem).

Komentář: Projednávaný případ je jedním z důkazů, že ne vždy soudy určitého stupně vyhodnotí všechny předložené informace správně. Skutečností je, že tento případ byl velmi rozsáhlý, bylo předkládáno velké množství důkazů a ze strany druhé se snaha o oponenturu příliš neprojevila, o čemž svědčila skutečnost, že žalovaný tzv. neměl potřebu předkládat další argumenty.

Prezentované případy se týkaly soudních jednání a soudních rozhodnutí, ve kterých hlavní úlohu mají právníci. Předpokladem kvalitní práce starostů je jejich znalost základních postupů týkajících se zákona o obcích a zákonů s ním souvisejících, aby

se zbytečně vyvarovali chyb, které by museli za velkých nákladů řešit právníci.

Předkládaný případ není záležitostí soudního jednání, nýbrž prezentuje názory právníků na činnost, či spíše chyby starostů obcí při neschválení právního jednání příslušným orgánem obce. Oprávněným předpokladem státu je, že lidé, kteří nastupují do funkcí starostů nebo dalších funkcionářů mají z činnosti zkušenosti, protože budou muset jednání řídit a zajišťovat z hlediska legislativy správný postup. V předcházejících stránkách byla obec definována jako veřejnoprávní korporace, která musí zachovávat právní předpisy. Jinak hrozí nebezpečí, že může dojít k zneplatnění konkrétního právního úkonu, což může mít fatální důsledky.

V ust. § 103 odst. 1 zákona o obcích je deklarováno, že obec navenek zastupuje starosta. Přitom je nutné mít na paměti, že starosta není tím orgánem, který o určitém návrhu rozhoduje. Rozhoduje rada nebo zastupitelstvo. Výjimku tvoří výhrada tzv. předmluvní odpovědnosti, kterou lze uplatnit pouze za podmínky, že by mohla nastat situace, která by mohla vyvrcholit ve zrušení usnesení rada nebo zastupitelstva, aniž by k tomu byl legitimní důvod. Na to, aby byl zákon dodržen, je určeno ust. § 41 odst. 2 zákona o obcích. V něm je výslovně uvedeno, že bez předchozího schválení radou nebo zastupitelstvem obce je právní jednání neplatné. Pokud by přesto došlo ke schválení bez souhlasu rady nebo zastupitelstva, každý soud takto schválenou smlouvu ihned zneplatní. Tuto situaci jde ukázat na následujícím konkrétním případě závěrů Nejvyššího soudu ČR z roku 2015, sp. zn 25 Cdo 1329/2014. Soud dovodil obecnou prevenční povinnost druhé strany ověřit si, zda byly při příslušném úkonu naplněny požadavky zákona o obcích, tj. zda došlo k platnému projevu vůle. S přihlédnutím k faktu, že druhá smluvní strana nedodržela zásadu potřební náležitosti při uzavírání a plnění smlouvy. Soud

vyložit možnost, aby se druhá smluvní strana dovolala s využitím dobré víry platnosti smlouvy.²⁰

²⁰ GULDOVÁ, Denisa a David Dvořák. *Neschválení právního jednání příslušným orgánem obce aneb ignorantia iuris non excusat*. [online]. 13. 1. 2016. [cit. 2017-06-10]. Dostupné z <https://www.epravo.cz/top/clanky/neschvaleni-pravniho-jednani-prislusnym-organem-obce-aneb-ignorantia-iuris-non-excusat-100126.html>

2 Podstata spolupráce obcí

Podle Binka lze obecně spolupráci charakterizovat jako spolupráci určitého počtu subjektů za účelem dosažení nějakého cíle. Důvody spolupráce vychází z existence tzv. synergetického efektu, který je založen na skutečnosti, že společnými silami je možné dosáhnout většího výsledku, než by tomu bylo v případě, že by se každý subjekt snažil dosáhnout cíle sám.²¹

Realizace regionální politiky na obecní úrovni je do značné míry odvíjí od vzájemné spolupráce mezi obcemi a dalšími subjekty. Zejména spolupráce je to, co umožňuje mnohem účinněji a efektivněji dosáhnout požadovaných výsledků, kterých by obce či další subjekty v řadě případů nebyly schopny dosáhnout. Jak bylo výše uvedeno, primárním důvodem pro spolupráci mezi různými subjekty je možnost využití „synergického efektu.“ Synergická energie vzniká při společném zavládání úkolu, kdy se šance na dosažení výstupu vyšší kvality a s větší rychlostí, díky spolupráci výrazně zvyšují, oproti tomu, kdyby jednotlivé subjekty o dosažení cíle usilovaly samy.²²

Ke spolupráci obce využívají celou paletu nástrojů, které lze rozčlenit na finanční a nefinanční. K finančním nástrojům bývají řazeny dotace a úvěry, rozpočtová či daňová zvýhodnění apod. K nefinančním nástrojům bývají řazeny např. legislativa, poradenství a strategické plánování.²³ Z hlediska spolupráce je kladen důraz na strategické plánování, které slouží jako východisko pro výběr cílů, vymezení činností vedoucích k dosažení stanovených cílů a společného užitku, a k formulaci strategicky důležitých dokumentů. Stejně významnými nástroji z hlediska spolupráce jsou

²¹ BINEK, Jan. Spolupráce obcí a financování společných aktivit. In: *Současné problémy rozvoje regionů a přístup veřejné správy k jejich řešení: Sborník referátů z III. mezinárodní vědecké konference mladých vědeckých pracovníků a doktorandů*. 1. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 13

²² GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 12

²³ GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 72

financování a právní úprava forem spolupráce, která by měla pregnantně a stabilně definovat pravidla pro spolupráci obcí.

Spolupráce je vyhledávána především malými obcemi, protože na základě této spolupráce mají možnost získat větší objem finančních prostředků použitelných jednak pro financování investičních, ale i neinvestičních výdajů, které by měly být přínosem především pro občany dané obce.

Malé obce mají v České republice poměrně početné zastoupení (za malé obce jsou pro účely předkládané práce považovány obce o velikosti do 1000 obyvatel). Podle údajů Českého statistického úřadu bylo zmíněných obcí v roce 2017 (k 01.01.2017) v České republice celkem 4 824, což je více než polovina, vyjádřeno v %, jedná se o 77 % z celkového počtu 6 258 obcí.²⁴ S ohledem na omezené finanční zdroje těchto obcí se pro ně meziobecní spolupráce stává zásadní možností pro získávání finančních prostředků například ze zdrojů Evropských investičních a sociálních fondů. Ministerstvo pro místní rozvoj uvádí v dokumentu *Dohoda o partnerství pro programové období 2014–2020, že „Nutnost vyšší míry meziobecní a regionální spolupráce za účelem zlepšení životních podmínek a synergického využití lokálně omezeného potenciálu dokumentuje existence cca 180 místních akčních skupin (MAS)²⁵ a kolem 500 mikroregionů, které s výjimkou největších měst pokrývají prakticky celé území ČR.“²⁶*

²⁴ ČSÚ. Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2017. [online]. 2017 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112015>

²⁵ MAS vytváří rozsáhlou síť, která pokrývá 90 % území ČR – viz DOHODA O PARTNERSTVÍ PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020: verze schválená Evropskou komisí. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/6231de90-b818-4bf7-9d07-232e41da9567/Dohoda-o-partnerstvi_schvalena-EK-26-8-2014.pdf?ext=.pdf

²⁶ DOHODA O PARTNERSTVÍ PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020: verze schválená Evropskou komisí. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/6231de90-b818-4bf7-9d07-232e41da9567/Dohoda-o-partnerstvi_schvalena-EK-26-8-2014.pdf?ext=.pdf

2.1 *Důvody vedoucí ke spolupráci mezi obcemi*

Jak uvádí Galvasová²⁷ důvodů pro spolupráci je mnohem více. Jsou to například úspory z rozsahu, možnost využívat sdružování financí, nalézání společných řešení pro problémy či vzájemná výpomoc. Pro jednotlivé obce je význam spolupráce determinován především ekonomickými a organizačními možnostmi jednotlivých obcí.

Podle Svazu měst a obcí ČR²⁸ (dále také SMO) lze na podkladě zahraničních zkušeností konstatovat, že meziobecní spolupráce poskytuje možnost zkvalitnit a zefektivnit poskytování veřejných služeb, v podobě získání nových finančních prostředků pro obce a města a pro jejich rozvoj. Svaz měst a obcí spatřuje možnost využít meziobecní spolupráce např. při zajišťování dostupnosti sociálních služeb či základních škol, dále také jako příležitost při zajišťování dopravní obslužnosti, společném realizování výběrových řízení, při řešení otázek odpadového hospodářství, při společném nakupování energií a dalších služeb apod.

Galvasová a kol.,²⁹ uvádí, důvody vedoucí k obecní spolupráci jsou ryze účelového charakteru. Obce se účelově spojují, aby dokázaly zajišťovat potřeby, jejichž zabezpečení pro občany je svěřeno do kompetencí obcí zákonem³⁰, děje se tak především v oblasti samostatné působnosti, v případech, v nichž obec podle zákona má pečovat ve vazbě na místní předpoklady a místní zvyklosti o formování podmínek zajišťujících rozvoj

²⁷ GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 14

²⁸ Svaz měst a obcí ČR: *Meziobecní spolupráce – Projekt Podpora meziobecní spolupráce* [online].

1. 8. 2013 [cit. 2018-01-31]. Dostupné na <http://www.smocr.cz/obcesobe/o-projektu/index.html>

²⁹ GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 15

³⁰ § 35 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

sociální péče a uspokojování potřeb občanů. Jedná se zejména o uspokojování potřeb bydlení, ochrany a podpory rozvoje zdraví, zajišťování dopravy a spojů, potřeby výchovy a vzdělávání, informací, kulturního rozvoje a potřeby zajištění ochrany veřejného pořádku.³¹ Může však nastat situace, kdy možnosti obce nejsou dostačující k tomu, aby zmíněné potřeby mohly být realizovány. V takových případech mohou obce přistoupit k některé z forem spolupráce, např. v podobě propojení infrastruktury (technické, ekonomické či sociální) nebo mohou přistoupit k realizaci společných projektů. Jak uvádí Galvasová,³² cílem k navazování účelové spolupráce mezi obcemi bývá nejčastěji:

- Zabezpečení investiční akce, která svým rozsahem přesahuje možnosti jedné obce, popřípadě zabezpečení akce, která je realizována současně v katastrálních územích několika obcí současně (kanalizace, vodovody, plynofikace, odpadové hospodářství, čistírny odpadních vod, sladění územních plánů obcí a další);
- Podílení se na společných projektech, které jsou spojeny s rozvojem regionu, případně mikroregionu a významným způsobem například ovlivňují zaměstnanost a vzdělanost obyvatel a s tím související růst konkurenceschopnosti daného regionu.

³¹ § 35 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

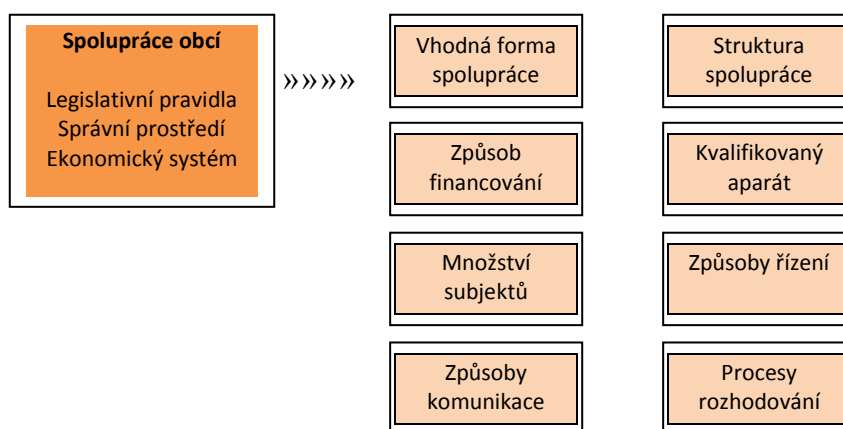
³² GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 15

2.2 Faktory ovlivňující spolupráci obcí

Binek uvádí jako významné faktory komunikaci, motivaci, váhu při vyjednávání, počet a charakter subjektů, formu spolupráce, ochotu spolupracovat, účel, charakter a náplň činnosti, způsob financování, způsob dospívání k rozhodnutí a časové rozložení nákladů a výnosů.³³

Jednotlivé faktory ovlivňující spolupráci obcí jsou patrné z následujícího obrázku č. 1

Obrázek č. 1 - Faktory efektivity spolupráce

Zdroj: BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 36

Nedojde-li k úplnému vyjasnění shora uvedených faktorů, je spolupráce výrazně ohrožena nefunkčností, stagnací a následným ochabnutím. Obdobné principy, které platí pro dobrovolné svazky obcí, mohou být základem pro spolupráci svazků obcí navzájem, případně svazků obcí s jinými subjekty.³⁴

³³ BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 35

³⁴ BINEK, J. a kol. *Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2012. s. 5

Obdobně faktory ovlivňující spolupráci obcí hodnotí Holeček,³⁵ který uvádí, že je možné stanovit 3 stěžejní prvky, které mají vliv na možnosti rozvoje obce. Těmito prvky jsou jednak ekonomické předpoklady (majetková základna a rozpočtové možnosti), dále pak lidské zdroje (zastupitelé a zaměstnanci obce, ale také občané a podnikatelská veřejnost v rolích realizátorů rozvojových aktivit) a nakonec je to vize rozvoje obce, tedy vymezení žádoucího stavu a stanovení rozvojových priorit. Mimo uvedených faktorů, které ovlivňují možnosti pro rozvoje obce, sehrávají důležitou roli poloha obce, přírodní podmínky, dopravní dostupnost, a územní a technická vybavenost. Volba vhodné kombinace výše uvedených podmínek a volba nejvhodnější strategie postupu obce, s ohledem na jednotlivé podmínky, predeterminuje, do jaké míry budou rozvojové aktivity úspěšné.

Fungování svazku obcí podporuje i vnitřně sdílená pospolitost. Nejjednodušší formou takovéto pospolitosti je územní ucelenost, přičemž hranice mohou být vymezeny přírodními podmínkami, popřípadě historickými či kulturními vazbami anebo skrze administrativní vymezení (např. správní obvod obce s rozšířenou působností, popřípadě obce s pověřeným obecním úřadem). Ke vzniku soudržnosti může také dojít na podkladě společně sdílené identity nebo na základě přijetí společných cílů a idejí. Sdílená identita má z hlediska soudržnosti velký význam. Dojde-li k naplnění cílů, může se lehce stát, že tím dojde k následnému zániku svazku, neboť bylo naplněno jeho poslání, avšak je-li svazek založen na společně sdílené identitě, není zánik tak snadný, neboť identita je daleko trvalejší hodnotou pro dlouhodobou spolupráci. K tomu, aby bylo fungování svazku efektivní, je důležité, aby byl vymeten „zdola“.

V případě, že do svazku jsou sdruženy obce, které jinak vytváří tzv. přirozený (funkční nebo spádový) region, založený na užších vnitřních vazbách, dochází tím k usnadňování fungování

³⁵ HOLEČEK a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*, 2009. s. 22.

svazku. Přirozené sousedské vnitřní vazby mohou svou silou zvyšovat počet dlouhodobě spolupracujících obcí.

Pro zapojení jiných subjektů do spolupráce s obcemi jsou nastaveny obdobné zásady, jako je tomu v případě spolupráce obcí. K naplnění celé řady cílů (třeba v odvětví cestovního ruchu) přispívá, je-li sdruženo maximálně možné množství subjektů, jsou však případy, kdy je nejvýhodnější, aby se do spolupráce zapojily jen subjekty s rozhodujícím postavením v daném odvětví a oblasti. Důležitý podnět pro spolupráci veřejné správy, podnikatelského sektoru a nestátního neziskového (občanského) sektoru (vedle jiného např. v rámci místních akčních skupin) sehrávají jinak nenahraditelné silné stránky jednotlivých subjektů pocházejících z rozlišných sektorů. Veřejná správa tvoří stabilní základnu s bohatou historií a pevným zázemím. Podnikatelský sektor se vyznačuje schopností rychle reagovat, inovovat a přistupovat s profesionalitou. Neziskový sektor se může vyznačovat excelentní schopností nalézat cesty k různým typům lidí či skupin, vynikat může empatií či dobrovolnictvím. V případě, že dojde ke skloubení uvedených schopností, existuje předpoklad, že ono skloubení výrazně přispěje k efektivní spolupráci.³⁶

2.3 Klady a zápory spolupráce mezi obcemi

Jak zmiňuje Binek a kol.,³⁷ v současné době je primárním úkolem regionální politiky a spolupráce obcí napomáhat ke zmenšování rozdílů mezi stupni v rozvoji jednotlivých regionálních oblastí a zajišťovat jejich harmonický rozvoj, což patří k hlavním kladům obecní spolupráce. Výše uvedené však klade vysoké nároky na spolupráci. Z pohledu spolupráce má velký význam, aby dílčí subjekty zvládaly komunikaci týkající se

³⁶ BINEK, J. a kol. *Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2012. s. 6–7

³⁷ BINEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011. s. 46–47

společných problémů a dokázaly vyjednávat o možnostech pro rozvoj, zejména o možnostech, které přesahují možnosti, popřípadě schopnosti některého z nich. Shora uvedení autoři se shodují na tom, že partnerství a spolupráce jsou právě tím hlavním principem Evropské unie, ale v případě, že je vytvářeno uměle nebo je finančně účelové, stává se z něho výrazný paradox, který má tendence jednotlivé regiony spíše brzdit než rozvíjet. Jako problematická se může jevit skutečnost, že v uplynulých letech byly v rámci dotačních titulů (a s největší pravděpodobností i nadále budou), preferovány projekty s nadobecním charakterem. Takovýto přístup předpokládá úzkou spolupráci zúčastněných subjektů, a současně také vytváří tlak v oblasti spolufinancování díky omezeným zdrojům zainteresovaných subjektů. To v mnoha případech motivuje žadatele k tomu, aby se stali součástí větších seskupení, aby realizace zamýšleného projektu byla pro jejich obec snáze dostupná. Uvedené skutečnosti byly důvodem k velkému nárůstu počtu zakládaných svazků obcí a místních akčních skupin. Jelikož samotný proces založení dobrovolného svazku obcí či místní akční skupiny nebyl nikterak limitován, stávaly se obce členy více subjektů spolupráce současně. Není tak žádnou výjimkou, že některé z obcí jsou současně členy několika svazků či místních akčních skupin najednou. Binek a kol.,³⁸ dále poukazují na to, že několikanásobné členství obce v různých strukturách spolupráce může způsobovat rozměňování zdrojů, ale také úsilí či aktivit. V případě mnoha obcí však může jít pouze o formální členství, kdy převažuje sledování individuálních cílů. Sama podstata spolupráce se pak v těchto případech vytrácí a účinnost synergického efektu pak paradoxně nastává vcelku zřídka. Zejména u místních akčních skupin se naskýtá otázka, zdali účast obcí v těchto seskupeních není více pragmatickou možností k využívání dotačních titulů pro možnost realizace vlastních rozvojových plánů. Nemělo by docházet k tomu, že metoda

³⁸ BINEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011. s. 46–47

Leadear³⁹ bude považována za zdroj financí (intenzivní zakládání MAS – místních akčních skupin), ale že bude pokládána za prostředek pro aktivaci spolupráce a rozvoj lokálního partnerství.

2.4 Legislativní východiska spolupráce obcí v ČR

Jak bylo uvedeno v kapitole 1.2, legislativní východiska jsou jedním z faktorů ovlivňujících vznik a existenci meziobecní spolupráce. Významným činitelem pro spolupráci obcí jsou legislativní východiska. Oblast legislativy zaměřená na spolupráci obcí prošla celou řadou změn. V České republice nejsou otázky spolupráce obcí zakotveny pouze do jednoho právního předpisu, z tohoto důvodu budou níže charakterizovány nejdůležitější zákony týkající se spolupráce obcí.

Výchozím zákonem, který upravuje spolupráci obcí, je zákon o obcích. Poprvé byla spolupráce obcí v České republice vymezena zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). Uvedený právní předpis upřednostňoval jako nástroj k řešení otázek sídelní roztržitosti možnost obce slučovat. V roce 2000 byl tento právní předpis nahrazen zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, který v původním znění rozeznával tři níže uvedené možnosti meziobecní spolupráce v oblasti samostatné působnosti, realizované na regionální úrovni:

- a) smlouva, uzavřená za účelem splnění určitého úkolu,
- b) smlouva o vzniku dobrovolného svazku obcí,
- c) založení právnické osoby dvěma či více obcemi.⁴⁰

³⁹ „Pojem Leader, který je v současnosti ztotožňován hlavně s metodou (principy) spolupráce napříč zájmovými sektory ve venkovských oblastech, se dříve také používal pro označení dotačního zdroje EU. V rámci fungování dotací bylo hlavním záměrem finančně podpořit „rozjezd“ spolupracujících struktur na venkově do doby, než budou jejich členové zcela soběstační a nezávislí na dotacích od EU. To se ve většině států EU podařilo a Evropská unie význam Leaderu jako dotačního zdroje transformovala do nového významu: jako metody spolupráce.“ – viz BINEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011. s. 47

S účinností od 01.01.2014 bylo výše uvedené ustanovení zákona zrušeno a nahrazeno novými ustanoveními, která vymezují v podstatě tři možnosti spolupráce obcí. Jednak jsou to dobrovolné svazky obcí, možnost spolupráce obcí, právnických a fyzických osob a možnost spolupráce s obcemi jiných států.⁴¹

Zákon stanoví,⁴² že pro spolupráci dvou či více obcí nelze vycházet z ustanovení občanského zákoníku⁴³ týkajících se spolku⁴⁴ a o smlouvy o společnosti,⁴⁵ naproti tomu pro spolupráci mezi obcí a právnickými a fyzickými osobami z ustanovení občanského zákoníku, týkajících se spolku a smlouvy o společnosti vycházet lze.⁴⁶ Úprava příhraniční spolupráce obcí je vymezena § 55 zákona o obcích, podle něhož mohou obce navazovat spolupráci s obcemi jiných států a mohou se stát členy sdružení územních samosprávných celků na mezinárodní úrovni. Svazky obcí mají možnost navazovat spolupráci se svazky obcí z jiných států, přičemž náplní spolupráce mohou být jen aktivity, které spadají do předmětu činnosti svazku obcí, uzavírajícího smlouvu o vzájemné spolupráci.⁴⁷

⁴⁰ § 46 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ § 46 – 55 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴² § 47 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ § 214 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ § 2716 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁶ § 54 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ § 55 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

3 Formy meziobecní spolupráce v České republice

Právní úprava týkající se spolupráce obcí v samostatné působnosti doznala v posledních letech řady změn. Na obcích samotných je provést volbu té nejsprávnější formy spolupráce, která bude nejlépe odpovídat potřebám a také možnostem obce. Jak bylo již uvedeno v kapitole 1.3, obce mohou navazovat spolupráci v podobě vícero forem, mají možnost zakládat nová uskupení, ale stejně tak mohou přistupovat do uskupení již existujících, mohou spolupracovat na regionální, národní nebo mezinárodní úrovni. Na regionální úrovni lze uvést především dobrovolný svazek obcí (DSO) a místní akční skupinu (MAS).

3.1 Dobrovolný svazek obcí (DSO)

Jak uvádí Binek a kol.⁴⁸ dobrovolné svazky obcí „*Obvykle vznikají pro územně ucelenou oblast vymezenou přirozenými přírodními, technickými nebo historickými hranicemi a dalšími důležitými pojíci prvky.*“

Dobrovolné svazky obcí původně vznikaly pro účely vybudování určitého typu technické infrastruktury, jako je například plynovod, vodovod, kanalizace apod. Postupně, po vybudování této infrastruktury však svazky obcí začaly vznikat z důvodu přispění ke všeobecnému rozvoji daného území. Svazky obcí vznikají zpravidla v územně ucelené oblasti, které je vymezena přirozenými přírodními, historickými nebo technickými hranicemi, případně jinými významnými prvky, které obce spojují. Výjimkou však nejsou ani svazky, jejichž sdružení není založeno na územní ucelenosti, které se soustředí na realizaci některých společných záměrů (jako příklad bývá uváděn svazek obcí

⁴⁸ BINEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2011. s. 49

Cyklostezka Brno – Vídeň). Členy svazků mohou být výhradně pouze obce (respektive města), žádný jiný subjekt nemá možnost stát se členem dobrovolného svazku obcí. Spolupráce obcí sdružených ve svazku je možná jen na takových činnostech, které spadají do samostatné působnosti obcí.⁴⁹

Jak bylo již výše uvedeno, existence dobrovolných svazků obcí vychází ze zákona o obcích a v České republice se jedná o nejrozšířenější formu spolupráce mezi obcemi.

Dobrovolný svazek obcí vzniká jako právnická osoba dnem, kdy byl proveden zápis do rejstříku svazku obcí, vedeného krajským úřadem. V souladu se zákonem⁵⁰ je do rejstříku zaznamenáván den kdy svazek obcí vznikl, den, kdy byl zrušen, včetně uvedení právního důvodu, den, kdy zanikl, jeho název adresa sídla, identifikační číslo osoby svazku obcí přidělené základním registrem právnických osob, dále je zaznamenáván předmět činnosti, orgány, prostřednictvím kterých svazek jedná, a také jména, příjmení a adresy bydliště osob, které vykonávají působnost orgánů včetně uvedení způsobu, jakým daný orgán svazek zastupuje, a zaznamenáván je také údaj uvádějící den vzniku či zániku funkce těchto orgánů.⁵¹

Součástí návrhu na zápis do rejstříku je také smlouva o vzniku svazku a stanov. Součástí stanov musí být ustanovení týkající se orgánů svazku, avšak tyto zákon nijak nespecifikuje. Záleží na uvážení zakládajících obcí, kolik a jakých orgánů si pro fungování svazku stanoví, jaký bude počet jejich členů apod. Jediným, v zákoně blíže specifikovaným orgánem, je tříčlenný výbor, kterého úkolem je schvalování účetní závěrku svazku obcí sestavené k rozvahovému dni v souladu se zákonem o účetnictví.⁵²

⁴⁹ BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 39

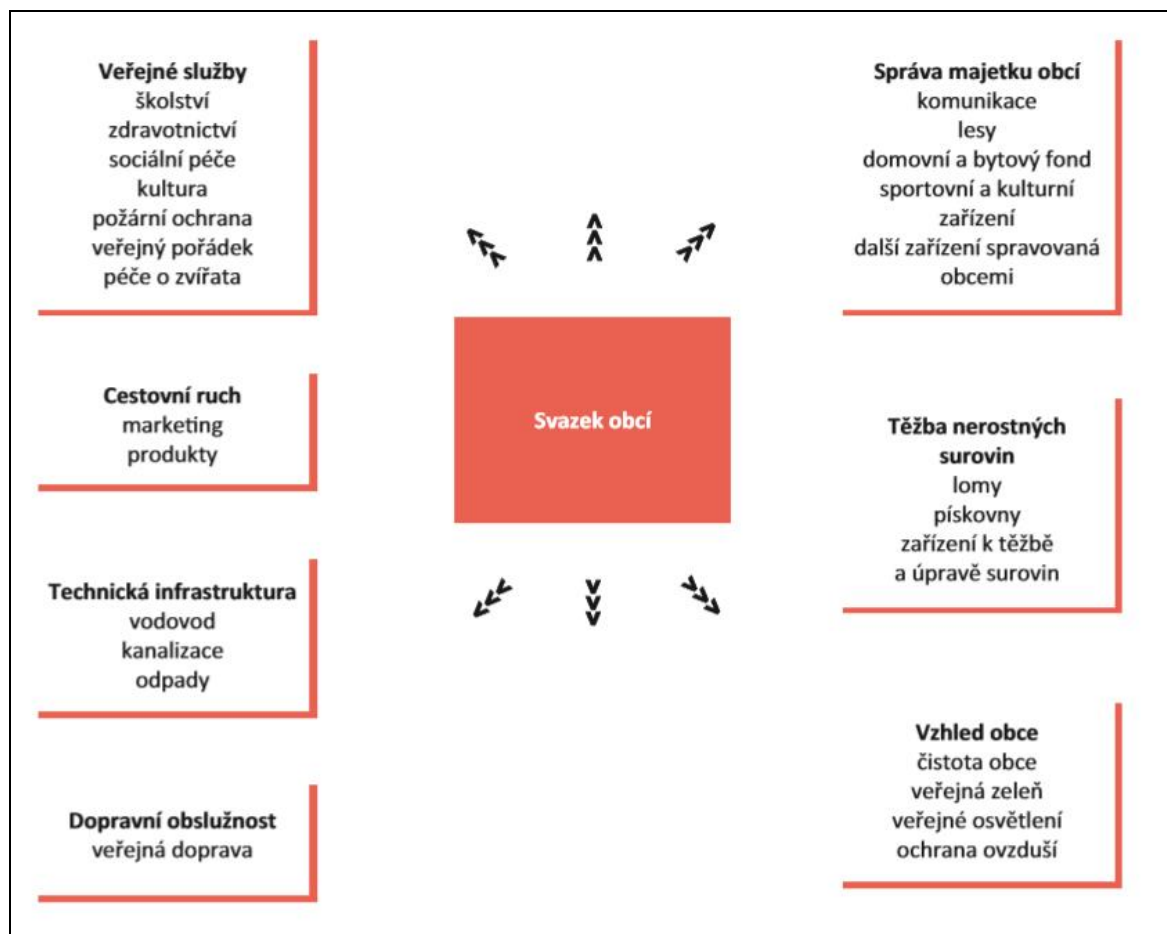
⁵⁰ § 49 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ § 49 odst. 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵² § 50 odst. 2 písmeno c) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

V zákoně o obcích⁵³ je uveden demonstrativní výčet hlavních činností, kterými se mohou svazky zabývat. Přehled nejčastějších aktivit svazků obcí je znázorněn na následujícím obrázku č. 2.

Obrázek č. 2 - Přehled nejčastějších aktivit DSO

Zdroj: BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 40

Důležité je, aby činnosti vykonávané svazkem obcí nebyly realizovány nahodile, ale aby naopak vycházely z určitého dlouhodobého výhledu. Výhledy budoucího vývoje svazků z dlouhodobého hlediska bývají zpravidla vytyčeny ve strategických dokumentech, obvykle nazývaných jako „Strategie

⁵³ § 50 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

rozvoje svazku...”. V podstatě se jedná o program, který slouží jako klíčový nástroj pro řízení a rozvoj svazku obcí. Význam rozvojové strategie spočívá především v:

- sladování rozvojových aktivit pro více obcím (vazbě na strategii obce),
- slučování vlastních finančních prostředků,
- účinném získávání externích zdrojů (v tomto případě dotací),
- sestavení podkladu pro zahájení spolupráce se ostatními subjekty (především z oblasti soukromé sféry) na území svazku i mimo něj.⁵⁴

Obce mají také možnost zřizovat pozici manažera svazku. Jehož osoba, je-li opravdovým odborníkem, který se věnuje plánům a práci na strategiích může velmi přispět k úspěšnosti fungování svazků obcí. Obce tak mají možnost zbavit se administrativní zátěže, a hlavně mají v tomto případě možnost přenechat odbornou práci na odborníkovi, jehož snahou bude získávání finančních prostředků, zpracovávání analýz apod. Výsledkem pak může být mnohem efektivnější práce svazku. Zkušenosti však ukazují, že pracovní pozice manažera nebývá v praxi příliš často zřizována. Důvodem bývá ve většině případů nedostatek finančních prostředků, především u malých obcí. Paradoxně však právě malé obce mívají nedostatečně kvalifikovaný personál pro vykonávání těchto činností. Východiskem by v těchto případech mohla být finanční angažovanost manažera na jednotlivých realizovaných programech, popřípadě hodnocení manažera prováděné na základě posouzení aktivity jeho práce.⁵⁵

⁵⁴ BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 41

⁵⁵ GALVASOVÁ, I. a kol. *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. s. 50-52

Pro financování činnosti svazků existuje několik možných způsobů:

- příspěvek na obyvatele – zpravidla jen nepatrná část z rozpočtu svazku, obvykle určená k finančnímu zabezpečení provozu svazku,
- hrazení společných projektů v závislosti na míře zapojení jednotlivých obcí, respektive dle efektů – zpravidla se jedná o projekty realizované vybranou skupinou obcí (např. budování kanalizace, ČOV – podle skutečně vynaložených nákladů, budování cyklostezek – dle počtu kilometrů na území té, které obce atd.),
- hrazení projektů, do nichž jsou zapojeny všechny obce svazku – zde přichází v úvahu jednak jednotný příspěvek každé z obcí (to v případě realizace projektů, které mají rovný dopad – značení, propagace, infotabule), nebo příspěvky, které jsou hrazeny ve výši odvíjející se od velikosti obce.⁵⁶

Kontrola hospodaření s majetkem svazku je prováděna orgánem, který byl svazkem obcí k tomu účelu určen ve stanovách svazku. Zpravidla se jedná o příslušný krajský úřad, respektive pracovníky zabývající se přezkumem hospodaření obcí. Podobná pravidla jsou uplatňována při schvalování závěrečného účtu svazku. Závěrečný účet je svazkem předkládán zastupitelstvům všech obcí, které jsou členy svazku, a to bezodkladně poté, co je závěrečný účet schválen stanoveným schvalovacím orgánem, zpravidla výborem svazku.⁵⁷

⁵⁶ BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. s. 42

⁵⁷ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

3.2 Místní akční skupina (MAS)

Místní akční skupiny (MAS) jsou uskupení, která vznikají za účelem rozvoje venkova a jejich snahou je zajistit trvalý a udržitelný rozvoj venkova a kvalitu života na venkově (kromě jiného podporou při získávání dotací evropských fondů). Nynější rozvoj venkova se v podstatě odvíjí od toho, do jaké míry se podaří zapojit a motivovat občany do realizování programů zaměřených především k rozvoji venkovských oblastí.⁵⁸

Místní akční skupiny vznikají spojením veřejné správy (obce, dobrovolné svazky obcí a instituce veřejné moci), občanů, neziskových organizací a soukromé podnikatelské sféry, kteří „*spolupracují na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a z národních programů pro svůj region. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech. Jedním z nástrojů je také aktivní získávání a rozdělování dotačních prostředků.*“⁵⁹

Místní akční skupiny jsou v České republice spojeny v Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s., která funguje jako společenství samostatných právnických osob.⁶⁰

Posláním místních akčních skupin je zabezpečovat koordinaci spolupráce mezi veřejným, neziskovým a podnikatelským sektorem a uskutečňovat lokální rozvojové strategie. Pro dosažení úspěch, je zapotřebí aktivizovat občany daného území, aby se aktivně podíleli na rozvoji území, kde se

⁵⁸ HOLÁTOVÁ, D., KRNINSKÁ, R. *Lidské zdroje v rozvoji venkova*. 1. vyd. Praha: Alfa s. 152

⁵⁹ Národní síť Místních akčních skupin České republiky: *O nás – místní akční skupiny* [online]. 28. 02. 2015 [cit. 2015-03-13]. Dostupné <http://nsmascr.cz/o-nas/mistni-akcni-skupiny/>

⁶⁰ Ministerstvo zemědělství. *Místní akční skupiny* [online]. 2017 [cit. 06. 02. 2018]. Dostupné z <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>

zdržují.⁶¹ Zastávají také roli zprostředkovatele financí v podobě dotací získaných pro místní žadatele. Existují také případy, kdy působí jako regionální rozvojové agentury, organizují školení, vyhledávají možnosti finančních zdrojů pro místní subjekty, jsou nápomocny při vytváření projektových žádostí a koordinují snahy obcí, neziskových organizací a podnikatelů.⁶²

Činnost MAS je financována prostřednictvím jak vlastních, tak i cizích zdrojů. MAS ke svému financování využívá jednak členských příspěvků, které jsou odvozeny od počtu obyvatel obcí a od typu subjektu. Příspěvky však stačí k pokrytí jen malé části potřebných příjmů. Dalším zdrojem pro financování jsou rozpočty obcí, měst, krajů a státní rozpočet. Další možností financování MAS je sponzorování. Sponzorské dary jsou však nepravidelnými a nepředvídatelnými zdroji, a proto pro MAS nehrají příliš zásadní roli. Zásadní roli při financování sehrává zejména získávání finančních prostředků z externích zdrojů, jakými jsou granty a dotace.⁶³

Místní akční skupiny se v České republice vyskytují ve čtyřech různých právních formách. Jedná se o obecně prospěšnou společnost, ústav, spolek a zájmové sdružení právnických osob.⁶⁴ Od roku 2014, kdy nastala účinnost nového občanského zákoníku, již nejsou zakládány obecně prospěšné společnosti, důvodem je nevhodnost této právní formy z evropského hlediska. MAS jako obecně prospěšné společnosti, založené před účinností nového občanského zákoníku mohou i nadále fungovat v této formě, na jejich činnost se vztahují dosavadní předpisy. Mají však také možnost transformovat se na nadaci nebo nadační fond či ústav.

⁶¹ NS MAS ČR. *Role MAS je vyjasněna již dávno* [online]. 2013 [cit. 06. 02. 2018]. Dostupné z <http://nsmas.cz/aktuality/2013/role-mas-je-vyjasnena-jiz-davno/>

⁶² ČEPELKA, O. *Místní akční skupiny v ČR v roce pět: Zpráva ze sociologického průzkumu s komentáři a doplňky* [online]. [cit. 06.02.2018]. Dostupné z http://www.timalibrec.cz/images/dokumenty/mas_v_roce_pet.pdf

⁶³ Ministerstvo vnitra České republiky. *Mikroregiony a místní akční skupiny* [online]. 2008 [cit. 4. 11. 2016]. Dostupné z <http://www.mvcr.cz/clanek/mikroregiony-a-mistni-akcni-skupiny.aspx>

⁶⁴ Státní zemědělský a intervenční fond. *Metodika pro standardizaci MAS v programovém období 2014-2020* [online]. [cit. 06.02.2018]. Dostupné z https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Fleader%2F1453277108800.pdf

Právě ústav představuje nově zřízenou právní formu, určenou jako náhradu za obecně prospěšnou společnost.⁶⁵

Pro zajištění efektivity fungování MAS je zapotřebí, aby byly veškeré činnosti vykonávány profesionálním vyškoleným personálem, a aby došlo k vhodnému rozdělení kompetencí v rámci managementu MAS. V obecné rovině může být management složen z manažera, projektového manažera, grantového poradce/koordinátora komerčních aktivit administrativního pracovníka a účetního/finančního manažera, přičemž manažer MAS je hlavní postavou celé organizace a jeho úkolem je řídit a koordinovat činnost MAS, starat se o personální otázky, styk s veřejností a publicitu. Podílí se na přípravě podkladů pro jednání MAS po obsahové stránce, ale i na přípravě projektů a na komerčních aktivitách.⁶⁶

⁶⁵ Epravo.cz. *Vybrané aspekty nového občanského zákoníku a jejich dopad na neziskový sektor – část I. - obecně prospěšné společnosti od roku 2014* [online]. 2016 [cit. 06.02.2018]. Dostupné z <http://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>

⁶⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj. *Metodika dobré praxe MAS v ČR* [online]. [cit. 07.02.2018]. Dostupné z [http://regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Methodika_dobre_praxe_MAS\(268\).pdf](http://regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Methodika_dobre_praxe_MAS(268).pdf)

4 Srovnání jednotlivých forem spolupráce

První a zásadní rozdíl, týkající se forem spolupráce obcí vychází z jejich právní úpravy. Pravidla pro činnost a fungování dobrovolných svazků jsou obsažena v zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích. Úprava činnosti MAS je obsažena v občanském zákoníku. Obě formy spolupráce vychází z jiného právního předpisu, budou se tedy pravděpodobně lišit i jejich možnostmi pro spolupráci.

Další rozdíl lze spatřovat v subjektech spolupráce. Zatímco MAS se opírá o princip partnerství napříč různými sektory, dobrovolné svazky obcí tvoří výlučně obce a města jako samosprávné celky bez možnosti spolupráce se subjekty neziskového či soukromého sektoru.

Problematika subjektů spolupráce je velmi úzce spojena i s velikostí a strukturou území, ve kterém dochází k realizaci dané spolupráce. Místní akční skupiny bývají zpravidla většími společenstvími, neboť jejich snahou je pokrýt činností celistvější území a zapojit do činnosti nejrozličnější místní subjekty. Naproti tomu svazky obcí ve většině případů svou činností pokrývají menší území, které se vyznačuje některými charakteristickými znaky a jednotlivé obce navzájem spojují například obdobné přírodní podmínky, společná historie, nabízená podoba cestovního ruchu, či společná nezbytnost výstavby nové infrastruktury.

Způsob financování, přestože nese některé společné znaky, se u obou forem spolupráce také liší. Jednotlivé akce vycházející ze strategií rozvoje bývají zpravidla financovány prostřednictvím dotačních titulů, popřípadě komerční činnosti. Existují také aktivity, k podpoře jejichž realizaci napomáhá sponzorská činnost. Kromě toho všeho provoz MAS je hrazen z členských příspěvků hrazených jednotlivými členy.

Provoz dobrovolných svazků obcí je obdobně, jako je tomu v případě MAS zčásti hrazena v podobě členských příspěvků jednotlivých obcí.

5 Příklady zahraniční meziobecní spolupráce

Meziobecní spolupráce není v žádném případě nějakou zvláštností či fenoménem České republiky. V některých evropských státech je namísto podpory spolupráce obcí přistupováno k jejich slučování. Děje se tak z toho důvodu, že v těchto zemích je příliš rozdrobená municipální struktura považována za jev, který komplikuje a brzdí efektivní fungování místních samospráv. Existují však i evropské země, kde je vycházeno z předpokladu, že decentralizace a větší rozdrobenost obcí může napomoci přechodu k demokracii a může také přispět k řádnému poskytování veřejných služeb.⁶⁷ V následující kapitole budou prezentovány různé způsoby meziobecní spolupráce v některých zemích Evropy.

5.1 *Francie*

Francie se rozdrobenou obecní strukturou podobá České republice či Slovensku. Je uváděno, že okolo 76 % francouzských obcí má méně jak 1 000 obyvatel,⁶⁸ jak bylo uvedeno v kapitole 1, v České republice je to 77 % obcí, které mají méně jak 1 000 obyvatel. Francouzské obce disponují poměrně širokými kompetencemi. Obce jsou zodpovědné za poskytování služeb týkajících se základního školství, sociální politiky, kulturní a sportovní činnosti, poskytování veřejných a veřejně prospěšných služeb, jakými jsou například odpadové hospodářství, zásobování vodou, veřejná doprava a místní komunikace, veřejná prostranství a veřejná zeleň.

⁶⁷ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 8

⁶⁸ ŠVEC, K. Případy meziobecní spolupráce v evropských zemích: Estonsko, Finsko, Francie a Nizozemí. *Acta Politologica*. Praha, 2009. Vol. 1, No. 3, s. 268-283. ISSN 1803-8220. [online]. [cit. 2018-02-18]. ISSN 1803-8220. Dostupné z: <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00053.pdf>

Francie se již od 70. let minulého století zabývala otázkami slučování obcí, avšak tyto její snahy se díky silnému místnímu patriotismu neseťkaly s pochopením a Francie se nakonec rozhodla řešit situaci formou podpory meziobecní spolupráce, přičemž s touto formou spolupráce má Francie bohaté historické zkušenosti. Již na sklonku 19. století byl přijat zákon, který položil základy meziobecní spolupráce. Začalo docházet ke vzniku sdružení obcí (*Syndicats de communes*), která jsou považována za nejstarší právní formu meziobecní spolupráce ve Francii. V souladu se zákonem měla tato sdružení možnost zakládat „veřejná zařízení meziobecní spolupráce“ (*EPCI – Etablissements publics de coopération intercommunale*). Uvedená sdružení byla založena zpravidla na dobrovolné a flexibilní formě spolupráce, do nichž se nepromítaly žádné výraznější snahy o integraci, popřípadě kooperaci. Cíle a úkoly byly vymezovány samotnými obcemi v souladu s jejich potřebami a přáními. Rovněž časové a územní vymezení spadalo do kompetence obcí a nebylo výjimkou, že sdružení bylo tvořeno obcemi patřícími do různých departementů. Předmětem spolupráce se nejčastěji stávaly otázky týkající se veřejné dopravy, svozu komunálního odpadu, elektrifikace a zásobování vodou. V roce 1955 bylo zákonem umožněno obcím vytvářet smíšená sdružení (*Syndicats mixtes*). Obce tak mohly navazovat spolupráci s regiony a departementy a jinými veřejnými institucemi. Uvedená forma spolupráce byla přínosem zejména pro cestovní ruch či odpadové hospodářství. Další zákon, přijatý v roce 1959 poskytl francouzským obcím možnost tvořit víceúčelová zařízení (*SIVOM – Les syndicats à vocation multiple*), která obcím poskytovala možnost spolupracovat ve více oblastech. Tato forma spolupráce byla nejčastěji využívána v oblasti školství, dopravy, kultury, občanské vybavenosti, cestovního ruchu, požární ochrany a svozu odpadu. Od téhož roku lze ve Francii zakládat okresy – distrikty (*Districts*). Jejich původním smyslem byla možnost navazování meziobecní spolupráce mezi velkými městskými aglomeracemi při výstavbě nové infrastruktury. Zmíněná forma spolupráce se postupem času rozšířila i do venkovských oblastí.

V roce 1999 vstoupil v platnost zákon, který si kladl za hlavní cíl zjednodušit a zefektivnit francouzský systém meziobecní spolupráce. Tímto zákonem došlo k zavedení principu území celistvosti a byly přijaty některé nové zásady. Smyslem meziobecní spolupráce na základě nového zákona mělo být zabezpečení uceleného ekonomického a sociálního rozvoje spravovaného území a zajištění poskytování veřejných služeb na kvalitní úrovni. Přesto, že v případě distriktů se jednalo o oblíbenou formu spolupráce, došlo v roce 2002 k jejich zrušení, respektive transformaci. Nakonec obcím v souladu se zákonem z roku 1999 zůstaly 3 možnosti navazování spolupráce, a to městské společenství, společenství aglomerací a společenství komun (obcí). Kromě toho, že se obce měly rozhodnout pro některou z výše tří uvedených forem spolupráce, musely také oželeť některé ze svých dosavadních kompetencí, které měly být přesunuty na vytvořené struktury. Každá složka meziobecní spolupráce tak byla přinucena jasně stanovit úkoly, respektive vymezit rozsah povinných a nepovinných pravomocí. Cílem bylo předejít konfliktům a duplicitě při výkonu některých kompetencí.⁶⁹

- Společenství obcí – je seskupením obcí vytvářejícím ucelený prostor. Vznik společenství obcí je realizován ve dvou fázích, přičemž prvotně dochází k vymezení území a stanovení úkolů a cílů společenství. K samotnému formálnímu vzniku organizace pro meziobecní spolupráci dochází až na základě rozhodnutí, které je vydáváno prefektem, jako zástupcem státní správy. Prefekt předtím, než vydá konečné rozhodnutí, provádí přezkoumání schopnosti vznikajícího sdružení zvládat zajištění jak povinných, tak i dobrovolně zvolených kompetencí a zajímá se také o to, jaký bude mít vznik sdružení dopad na budoucí přínos z hlediska rozvoje území jako celku nikoli však do jaké míry bude jeho vznik výhodný či nevýhodný z hlediska jednotlivých obcí. Je tedy na prefektovi, zda vznik sdružení

⁶⁹ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 23-27

povolí či nikoli, v pravomoci prefekta je také možnost začlenit do sdružení i ty obce, které o členství nestály. V případě, že obce nesouhlasí s rozhodnutím prefekta, mají právo obrátit se ke správnímu soudu. Sdružení je řízeno radou složenou z volených představitelů členských obcí, kteří jsou do rady delegováni obecními zastupitelstvy. Rozdělení a stanovení počtu zástupců se odvíjí od dohody sdružených obcí, pakliže se obce nedohodnou, je počet zastupujících představitelů odvozen od počtu obyvatel jednotlivých členských obcí. (Je stanoveno, že každá obec má zaručen nejméně jeden mandát, přičemž žádná z členských obcí nemá možnost získat nadpoloviční většinu všech mandátů). Rada ze svého středu volí předsedu a místopředsedy. Rozhodnutí tykající se míry kompetencí vykonávaných sdružením, musí schválit buď dvě třetiny hlasů sdružených obcí, které představují současně nadpoloviční většinu obyvatel sdružení, nebo polovinu hlasů spojovaných obcí, představujících současně víc než dvě třetiny obyvatel sdružení. Tato pravidla platí obdobně pro vznik všech forem meziobecní spolupráce. Sdružení obcí musí obligatorně zabezpečovat dvě povinné kompetence – zajišťování územního rozvoje a zajišťování podpory ekonomického rozvoje a dále musí zabezpečovat nejméně jednu z pěti volitelných kompetencí, kterými jsou bytová politika, ochrana přírody, údržba místních komunikací, sociální služby a budování, údržba a zajištění provozu kulturních, sportovních, popřípadě předškolních zařízení. V případě, že si chce sdružení zajistit nárok na přiznání zvýšené všeobecné provozní dotace, je nezbytné, aby vykonávalo nejméně čtyři kompetence. V tomto případě jde především o podrobnější seznam činností spadajících do oblasti povinně vykonávaných kompetencí, jako jsou např. plány rozvoje průmyslových zón a pak také sociální bydlení, odpadové hospodářství a budování sítě místních komunikací k propojení jednotlivých obcí. V rámci dobrovolnosti, mají

obce možnost přesunout na společenství v podstatě veškeré svoje kompetence.⁷⁰

Společenství obcí je financováno především prostřednictvím dotací, jejichž objem se pohybuje v rozmezí 18 až 28 EUR na obyvatele, v závislosti na velikosti jednotlivých obcí.⁷¹

- Společenství aglomerací bývala tvořena v oblastech městských regionů s počtem obyvatel minimálně 50 tisíc, přičemž mělo jít o oblast spádových území nejméně jednoho či více sídelních center s počtem obyvatel přesahujícím 15 tisíc. Stejně jako v případě společenství obcí, i společenství aglomerací měla stanoveny jak povinné, tak i nepovinné kompetence. Mezi povinné kompetence patřilo společné spravování daného území, podpora ekonomického rozvoje a územní plánování. Z nepovinných kompetencí si společenství mohla vybrat tři z dalších možných oblastí, jako například svoz a likvidace odpadů, zásobování vodou, sport a kultura, správa silnic nebo ochrana životního prostředí. Společenství aglomerací patřila k velmi populární formě meziobecní spolupráce. K oblíbenosti uvedené forma meziobecní spolupráce přispívaly mimo jiného i poměrně vysoké státní dotace ve výši 38 EUR na jednoho obyvatele. Neméně významným zdrojem pro financování společenství aglomerací byla jednotná živnostenská daň.⁷²
- Městská společenství jsou vytvářena v oblastech velkých městských aglomerací, takže se dá spíše hovořit o velkoměstských společenstvích či metropolitních regionech. Podmínkou pro jejich vznik je počet obyvatel žijících v daném území přesahující 500 tisíc. Stejně jako v případě ostatních společenství i městská společenství mají stanoveny povinné a doplňkové kompetence. Mezi povinné kompetence

⁷⁰ KYPETOVÁ, J. Deset let francouzské meziobecní spolupráce – úspěch, který vyvolal další reformu. *Obec a finance*. Praha: Triada, 2010 [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218>

⁷¹ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 27

⁷² JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 27

patří řízení společných služeb, ochrana životního prostředí a zajištění povšechného ekonomického, sociálního a kulturního rozvoje. Z nepovinných kompetencí si společenství mohla vybrat tři z dalších možných oblastí, jako například kulturní a sportovní vybavenost, zásobování vodou a správa silnic. Městská společenství jsou financována jednak prostřednictvím jednotné živnostenské daně, kterou měla za povinnost zavést a dále pak prostřednictvím státní dotace, která činí 72 EUR na jednoho obyvatele.⁷³

Meziobecní spolupráce ve Francii dala vzniknout novému stupni územní samosprávy, který je tvořen obcemi, sdruženími obcí, departementů a regionů. Dvacáté první století s sebou přineslo stále častější kritiku složitého systému decentralizace a duplicitních kompetencí. Decentralizace, která byla započata již v 80. letech minulého století nepřinesla snížení významu role státu. Růst veřejného sektoru se pro Francii jevil jako neúnosný a vyústil v roce 2009 k předložení reformy územní samosprávy, jejíž součástí byla reorganizace nekoncentrované státní správy, změna volebního zákona (cílem bylo sloučit výkon funkce departementálních a regionálních zastupitelů) a výrazné změny ve financování. Cílem změn, které se měly výrazně dotýkat obecní samosprávy, bylo zprůhlednit pravomoci a zvýšit odpovědnost jednotlivých stupňů samosprávy. Reforma přinesla novou formu spolupráce v podobě tzv. metropolí, které čítají nejméně 450 tis. obyvatel.⁷⁴

Zákon z roku 2014 týkající se nové organizace území přinesl výrazné především pro regiony. Od ledna 2016 došlo k výraznému snížení jejich počtu z původních 22 na pouhých 13. Snížení počtu regionů znamenalo také snížení počtu prefektů a úřadů prefektů na

⁷³ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 27

⁷⁴ KYPETOVÁ, J. Deset let francouzské meziobecní spolupráce – úspěch, který vyvolal další reformu. *Obec a finance*. Praha: Triada, 2010 [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218>

regionální úrovni. Další etapou reformy je „rozpuštění“ departementů, jejichž pravomoci by měly přejít na sdružení meziobecní spolupráce. Uvedený krok by měl být realizován do ledna 2020. Francie (podobně jako Česká republika) se již po mnoho let potýká se silnou fragmentací územní samosprávy. Všechny malé francouzské obce jsou v dnešní době součástí nějaké formy meziobecní spolupráce. Samospráva byla do jisté míry profesionalizována, což jí dává možnost připravovat se na různé kontroly. Do jisté míry došlo také k překonání odděleného výkonu státní správy a samosprávy, přičemž stát prostřednictvím svých zástupců v daných územích poskytuje obcím metodickou pomoc.⁷⁵

5.2 Itálie

Z hlediska administrativního členění rozlišujeme v Itálii obce a provincie, které tvoří nižší správní celky a pak regiony (těch je v Itálii celkem 20, z toho pět se statutem autonomního regionu). Itálie se stejně jako Česká republika či Francie potýká s vysokým počtem malých obcí. To bylo důvodem k tomu, že se již v 60. a 70. letech minulého století začalo v Itálii uvažovat o slučování obcí. Avšak zákon, který by poskytl právní oporu k takovému kroku, nebyl v té době v Itálii přijat. Obecní uspořádání má v Itálii silně zakořeněnou historickou tradici a Italové obce považují za bezprostřední kulturní společenství, s nímž jsou silně spjati, na rozdíl od vztahu k regionům a provinciím, které povšechně vnímají jako důsledek, který nastal ve vazbě na rozhodnutí učiněná centrálními vládami. Italské obce v dnešní době chápou meziobecní spolupráci jako nutnost, k níž je motivují občané, kteří se dožadují poskytování kvalitnějších veřejných služeb a efektivního výkonu veřejné správy, ale důležitou příčinou je také neustálé omezování obecních dotací. Obce proto musí hledat možnosti, jak obstát v rámci vyostřující se meziregionální a

⁷⁵ KYPETOVÁ, J. Francouzské malé obce již nejsou „malé“. *Obec a finance*. Praha: Triada, 2017 [online]. [cit. 2018-02-17]. Dostupné z: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6737603>

meziobecní konkurence a musí nalézat, pokud možná co nejúčinnější řešení pro zužitkování vlastního rozvojového potenciálu. To je důvodem pro výrazný nárůst meziobecní spolupráce v Itálii po roce 2000 a také pro zvyšování důležitosti sdružení obcí v rámci jednání realizovaných na regionální úrovni. V italských podmínkách je třeba odlišovat spolupráci (*cooperazione*) od koordinace (*coordinazione*). Meziobecní spolupráce představuje vybudování institucionální struktury, na kterou obce přenesou rozhodovací pravomoci. Meziobecní koordinace představuje neformálně vytvořenou síť, zpravidla dočasného charakteru. V současné době je v Itálii využíváno několik forem meziobecní spolupráce, kterými jsou úmluvy, dohody, společné územní plány, územní smlouvy mezi obcemi a soukromými subjekty, sdružení obcí, svazky obcí a horská společenství. Každá z italských obcí je zpravidla součástí nejméně jedné z forem sdružení. Z výčtu je patrné, že Italové mají pro meziobecní spolupráci hodně možností, avšak nejčastěji bývá pro spolupráci mezi obcemi využívána forma sdružení obcí (konsorcia). Členství v konsorciích se účastní více jak 85 % obcí, které mají počet obyvatel nižší než 10 tisíc. Jedná se o vysoce institucionalizovaná uskupení, na která obce postupují některé ze svých kompetencí, především z odvětví administrativy, dopravy, odpadového hospodářství či sociálních služeb. Předmětem italské meziobecní spolupráce, která napomáhá k územní dělbě práce, sdílení znalostí, reorganizaci úkolů a integraci zdrojů, bývá nejčastěji spolupráce, která souvisí s poskytováním veřejných služeb. Cíle spolupráce spočívají v zajišťování ekonomických úspor vzniklých z rozsahu v rámci poskytování veřejných služeb, jako je například odpadové hospodářství, veřejná doprava anebo činnost městské policie. Za povšimnutí stojí meziobecní spolupráce v podobě horských společenství, která začala vznikat již od roku 1971. Podhorské obce byly nuceny na základě vládního nařízení vytvářet horská společenství. Zmíněné vládní nařízení ovlivnilo život asi poloviny z celkového počtu italských obcí. V současné době funguje asi 350 horských společenství, která

poskytují spoustu veřejných služeb. Kompetence těchto společenství jsou určeny buďto regiony nebo jsou na ně přenášeny samotnými obcemi. Nejčastěji přenášeny bývají kompetence z oblasti dopravy a infrastruktury a ekonomického rozvoje.⁷⁶

5.3 Německo

Rovněž Německo se řadí k zemím se silně fragmentovanou strukturou obcí. Kromě toho je třeba zdůraznit, že mezi jednotlivými spolkovými zeměmi se vyskytují výrazné rozdíly v průměrné velikosti obcí (z hlediska počtu obyvatel). Meziobecní spolupráce se v Německu vyznačuje dlouholetou tradicí, a proto lze v případě meziobecní spolupráce hovořit o zavedené praxi s bohatými zkušenostmi. První známky meziobecní spolupráce lze v Německu spatřovat již od konce 19. století. O meziobecní spolupráci se zmiňuje samotná německá ústava. Konkrétní legislativní vymezení a poskytování podpory meziobecní spolupráci se v jednotlivých spolkových zemích různí, a to zejména v návaznosti na výskyt velmi malých obcí. Posláním meziobecní spolupráce v Německu je zejména oblast společného plánování, poskytování sociálních služeb, rozvoj cestovního ruchu, rozvoj technické infrastruktury, regionálního marketingu a komunikačních technologií.⁷⁷ V Německu je spolupráce mezi obcemi z územního hlediska realizována na třech úrovních, kterými jsou meziobecní spolupráce (obce a okresy), spolupráce v zájmové oblasti velkých měst a regionální spolupráce.⁷⁸ V Německu jsou při výkonu veřejné správy využívány zejména následující formy spolupráce obcí:

⁷⁶ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 29-31

⁷⁷ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 31-32

⁷⁸ SCHNABEL, F. *Formy meziobecní a regionální spolupráce v Německu. Moderní obec*. Praha: Profi Press, 2012 [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/formy-meziobecni-a-regionalni-spoluprace-v-nemecku/>

Účelové (zájmové) svazy – jde o nejrozšířenější formu meziobecní spolupráce, jedná se o veřejnoprávní korporace s vlastní právní subjektivitou a vykonávané činnosti jsou vymezeny organizačním řádem. Členy účelových svazů mohou být kromě obcí, také okresy, vládní kraje, právnické a fyzické osoby a korporace a nadace, tedy subjekty vycházející jak ze soukromého, tak i veřejného sektoru. Účelové svazy provádí správu záležitostí, které mu byly předány a činí tak v souladu se zákonem a na vlastní zodpovědnost.

Účelové dohody (smlouvy) – podstata účelových dohod spočívá v přechodu úkolů, ne však rozhodovacích pravomocí, na některý ze zúčastněných subjektů. K uzavírání dohod dochází především za účelem uskutečnění společného projektu, popřípadě za účelem společného využívání nějakého zařízení.

Obecní pracovní společenství – jedná se o společenství, k jejichž vzniku dochází na základě uzavření veřejnoprávní smlouvy a jsou bez právní subjektivity, jsou využívána spíše výjimečně. Podstata obecních pracovních společenství spočívá především v koordinaci činností a sladování zájmů zúčastněných obcí (může se například jednat o společné strategické plánování, odsouhlasení spojů veřejné dopravy apod.).^{79 80}

⁷⁹ HUŽERA, J. Evropa přivyká "meziobecní spolupráci". *Moderní obec*. Praha: Profi Press, 2004. [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z: <http://moderniobec.cz/evropa-privyka-meziobecni-spolupraci/>

⁸⁰ JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. s. 32-33

6 Stručná charakteristika Místní akční skupiny MOST Vysočiny, o.p.s.

Místní akční skupina MOST Vysočiny je organizační složkou společnosti MOST Vysočiny o.p.s. (dále jen „MAS“). Jedná se o místní spolupráci soukromého a veřejného sektoru, jejímž cílem je rozvoj společného venkovského regionu. Na základě vypracování dlouhodobých strategií získává MAS granty či dotační tituly z národních a evropských programů. Prostřednictvím této finanční podpory se tak MAS podílí na zlepšení kvality života na venkově.

MAS MOST Vysočiny sdružuje 59 obcí. Většina se nachází v kraji Vysočina, menší část patří k Jihomoravskému kraji. Pro 53 obcí je spádovým centrem město Velké Meziříčí v okrese Žďár nad Sázavou, na jihu připadá 1 obec okresu Třebíč a 5 obcí zahrnuje východní část, která spadá pod okres Brno-venkov. Západní pomyslnou hranici utváří okres Jihlava a severní stranu lemují obce s rozšířenou působností Žďár nad Sázavou, Nové Město na Moravě a Bystřice nad Pernštejnem. Celková rozloha je 474,472km², počet obyvatel k 31. 12. 2014 byl 36 142. Hustota obyvatel je cca 13 obyvatel/1 km².⁸¹

Obcemi MAS včetně jejich katastrálního území jsou: Baliny, Blížkov, Bory, Březejc, Březí, Březské, Černá, Dobrá Voda, Dolní Heřmanice, Dolní Libochová, Heřmanov, Horní Heřmanice, Horní Libochová, Horní Radslavice, Jabloňov, Jívoví, Kadolec, Kozlov, Křižanov, Křoví, Kundratice, Lavičky, Martinice, Měřín, Milešín, Moravec, Netín, Nová Ves, Nové sady, Ořechov, Oslavice, Oslavička, Osová Bítýška, Otín, Pavlínov, Petráveč, Pikárec, Radňoves, Rousměrov, Rozseč, Ruda, Sklené nad Oslavou, Skryje, Skřínářov, Stránecká Zhoř, Sviny, Tasov, Tišnovská Nová Ves, Uhřínov, Újezd u Tišnova, Velká Bíteš,

⁸¹ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 22. Dostupné z WWW: http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf >

Velké Meziříčí, Vídeň, Vidonín, Vlkov, Vratislávka, Záblatí, Zadní Zhořec, Žďárec.⁸²

6.1 Historie

MAS vznikla v roce 2004 na základě vzniklého Mikroregionu Velkomeziříčsko – Bítešsko. V roce 2004-2005 se MAS začlenila do několika programů, díky kterým bylo možné čerpat finanční prostředky jak pro svoji činnost, tak pro občany v místním regionu. V roce 2005 se MAS se zapojila do programu Ministerstva zemědělství – „Leader“ a úspěšně realizovala projekt „Most partnerství Vysočiny“. Pod záštitou Ministerstva pro místní rozvoj a v rámci programu „Leader“ byl v letech 2005 a 2006 realizován další projekt „Most do Evropy“. Tento projekt měl dvě etapy a bylo vyhověno 20 žádostem o dotace v celkové hodnotě 6.500.950 Kč. Dalšími úspěšnými projekty podpořené krajem Vysočina byly „4 klíče k Velkomeziříčské bráně“, zde činily dotace 41 600 Kč. Díky projektu „Leader Vysočiny“ byla na činnost MAS získána dotace 200.000Kč. V období let 2007-2011 fungovala MAS v útlumu, jelikož nezískala podporu programového období 2007-2013 od Evropského zemědělského fondu a nemohla se tak zapojit do „Programu rozvoje venkova“ a „Realizace místní rozvojové strategie“. V tomto období se MAS soustředila na spolupráci v rámci Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bítešsko. Z důvodu shodné základny se pak na společném území realizovala za pomoci obou subjektů rozvojová strategie „Kvalita života I“. V roce 2012 se aktivita obnovila a MAS se začala připravovat na další plánovací období 2014-2020. Reorganizace přinesla úspěch a MAS v roce 2013 získala dotaci 500.000Kč z „Programu rozvoje venkova“ na projekt „Venkov pro Vysočinu – získání dovedností.“ Dalším klíčovým úkolem bylo zpracování „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014-

⁸² MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 4. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

2020“ (dále jen SCLLD) pro území v působnosti MAS MOST Vysočiny – „Kvalita života II“. ⁸³

6.2 Poslání, hlavní cíle a úkoly MAS

MAS MOST Vysočiny je nezávislé společenství občanů, neziskových organizací, podnikatelů a veřejné správy. Klíčové společné pojítka všech těchto subjektů je založeno na principu místního partnerství, za účelem podpory venkova, zemědělství a získávání finančních prostředků z EU a národních programů pro místní region. Jejím posláním je aktivizace občanů v místním regionu, podpora rozvoje venkovské ekonomiky, dobrovolnictví a jakékoliv iniciativy, která oživuje a podporuje venkov. Základním cílem je zlepšování kvality života a životního prostředí na venkově. Potřebným nástrojem k naplnění cílů je metoda LEADER. Jedná se o strategii „Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku.“ Veškeré náměty a nápady by měly být vzneseny od lidí/institucí, které v této oblasti žijí a pohybují se zde a je jim dobře známa problematika regionu. Upřednostňuje se zde princip „zdola nahoru“, neboť místní společenství zná nejlepší způsob, jak řešit své vlastní problémy. ⁸⁴

⁸³ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 14 - 15. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

⁸⁴ Národní síť Místních akčních skupin České republiky, *Brožura metoda LEADER a CLLD*, Praha, 2015, s. 3-4. Dostupné z WWW: <<http://nsmascr.cz/aktuality/2015/brozura-metoda-leader-a-clld/>>

Úkoly MAS vůči místním partnerům jsou:⁸⁵

- Administrativa a poskytování služeb, které souvisí s výzvami, příjmy, výběry a kontrolou uskutečňování projektů;
- Koordinace a financování projektů, vyhlašování výzev pro žadatele o dotace, shromažďování a posuzování projektů;
- Konzultační a poradenská činnost;
- Podpora a propagace místních partnerů, organizace kulturních akcí jako pořadatel nebo partner;
- Podporuje a vytváří další aktivity, které by mohly rozvíjet místní potenciál;

6.3 Právní forma, podmínky členství, organizační struktura a způsob rozhodování

MAS MOST Vysočiny je obecně prospěšná společnost, zapsaná u Krajského soudu v Brně. Činnost obecně prospěšné společnosti se řídí zákonem 248/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, druh poskytovaných služeb je popsán v Zakládací smlouvě. Datum zápisu proběhlo 29.10.2004 se všemi právními náležitostmi.⁸⁶

Partnerem se může stát fyzická/právnícká osoba ze soukromého/veřejného sektoru, která se seznámí se strategií rozvoje území MAS (SCLLD), respektuje ji a chce se podílet na spolupráci. Další podmínkou přijetí je uzavření Partnerské smlouvy. Dále zde subjekt musí mít trvalé bydliště, sídlo, provozovnu nebo v místní oblasti prokazatelně působit.

⁸⁵ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 6. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

⁸⁶ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 4. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

Seznámení se se strategií MAS a respektovat ji je samozřejmostí.⁸⁷

6.4 Práva a povinnosti přijatých partnerů:⁸⁸

- Právo a povinnost účastnit se hlasování nejvyššího orgánu MAS;
- Právo být volen do orgánů MAS;
- Právo volby zájmové skupiny;
- Právo a povinnost spolupráce při koordinaci a vedení aktivit, které souvisí; s uskutečněním SCLLD;
- Povinnost ctít principy spolupráce a dodržovat všechna ustanovení Statutu a dalších vnitřních dokumentů MAS.

6.5 Organizační struktura

Organizační struktura má svou důležitou hierarchii:⁸⁹

Zakladatelé jsou nejvyšším orgánem MAS. Mezi jejich pravomoce patří:

- Volba a odvolání členů Správní rady a Dozorčí rady;
- Rozhodnutí o změně poskytovaných služeb;
- Změny v osobách zakladatelů.

Správní rada je orgánem rozhodovacím. Členové správní rady jsou jmenováni/odvoláváni zakladateli. Správní rada:

- Schvaluje rozpočet, Statut MAS a další organizační pravidla;
- Jmenuje a odvolává ředitele;

⁸⁷ MAS MOST Vysočiny, *Podmínky partnerství v Místní akční skupině MOST Vysočiny, o.p.s., Velké Meziříčí, 11.12.2014, s. 1.* Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Nabidka-spoluprace/PODM%C3%8DNKY_PARTNERSTV%C3%8D_v_MAS_final.pdf>

⁸⁸ Tamtéž s. 1

⁸⁹ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II., Velké Meziříčí, s. 8-13.* Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

- Zřizuje organizační složky (MAS);
- Kontroluje zachování účelu, pro který byla MAS založena.

Dozorčí rada funguje jako kontrolní orgán. Její členy jmenují a odvolávají zakladatelé. Pracovní náplní dozorčí rady je:

- Přezkoumání roční účetní závěrky a výroční zprávy;
- Dohled nad fungováním o.p.s. v souladu s legislativou a Stanovami MAS.

Ředitel představuje statutární orgán o.p.s., který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Ředitele jmenuje/odvolává správní rada. Kompetence ředitele:

- Řízení běžných činností MAS;
- Zastupování a vedení organizace;
- Uzavírání pracovně-právního vztahu se zaměstnanci MAS.

Nejvyšší orgán je nejvyšším orgánem místního partnerství a je tvořen všemi partnery MAS, kteří s ní mají uzavřenou „Smlouvu o partnerství a vzájemné spolupráci“. Do jeho kompetencí spadá především:

- Odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění SCLLD na území působnosti MAS;
- Schvalování SCLLD a pravidel, podle kterých jsou hodnoceny a vybírány projekty;
- Zřizování povinných orgánů MAS a volby do těchto orgánů.

Nejvyšší orgán MAS tvoří 45 partnerů ze soukromého (37 partnerů) a veřejného sektoru (8 partnerů).

Tito partneři jsou dále členěni do tzv. zájmových skupin, které zahrnují:

- Život v obcích (16), podnikání, nezaměstnanost, vzdělávání (16), zemědělství (7), životní prostředí (6).

Rozhodovací orgán je složen z partnerů MAS. Kompetence Rozhodovacího úřadu jsou:

- Příprava SCLLD a schvalování manažera SCLLD;
- Schvalování způsobu hodnocení a výběru projektů a výzev k podání žádostí;
- Rozhoduje o vzniku zájmových skupin.

Výběrový orgán má za úkol:

- Objektivní výběr projektů, které byly schváleny Rozhodovacím orgánem;
- Zabezpečení právního posouzení všech žadatelů o projekt, kteří podali žádost o uskutečnění;
- Navrhuje seznam žadatelů, kteří splňují ideální podmínky pro naplnění cílů SCLLD.

Kontrolní orgán má na starost dohled nad organizačními složkami a plnění SCLLD;

Monitorovací orgán sleduje realizované projekty;

6.5.1 *Financování (příjmy, výdaje, vlastní zdroje, členské příspěvky apod.)*

Podle Výročních zpráv z roků 2012-2016 (rok 2017 zatím není k dispozici) uvádí MAS jako hlavní zdroj příjmů dotační tituly a služby, dále kurzové zisky a úroky. V uplynulých pěti letech byly finanční prostředky čerpány na organizování a zajištění služeb a projektů, daně, mzdy zaměstnanců a provoz MAS. Členské příspěvky se nevybírají. Níže je popsán stručný přehled nákladů a příjmů za jednotlivé roky.

Rok 2012

- Náklady celkem 49.642,44Kč
- Výnosy celkem 42.318,75Kč

- Ztráta 7.323,69Kč byla uhrazena z rezervy předešlého roku⁹⁰

Rok 2013

- Náklady celkem 1.184.180,35,- Kč
- Výnosy celkem 1.202.048,32,- Kč
- Výsledek hospodaření 17.867,97,- Kč⁹¹

Rok 2014

- Náklady celkem 964.879,05,- Kč
- Výnosy celkem 968.417,25,- Kč
- Výsledek hospodaření 3 538,20,- Kč⁹²

Rok 2015

- Náklady celkem 593.297,08,- Kč
- Výnosy celkem 582.746,41,- Kč
- Výsledek hospodaření -10.550,67,- Kč⁹³

Rok2016

- Náklady celkem 891.838,82,- Kč
- Výnosy celkem 939.903,94,- Kč
- Výsledek hospodaření 48.065,12,- Kč⁹⁴

⁹⁰ MAS MOST Vysočiny, *Výroční zpráva za rok 2012*, Velké Meziříčí, s. 4. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/vyroc._zprava_MAS_2012.pdf >

⁹¹ MAS MOST Vysočiny, *Výroční zpráva za rok 2013*, Velké Meziříčí, s. 12. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/v%3BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_za_rok_2013.pdf >

⁹² MAS MOST Vysočiny, *Výroční zpráva za rok 2014*, Velké Meziříčí, s. 16. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/V%3BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_mas_2014-1.pdf >

⁹³ MAS MOST Vysočiny, *Výroční zpráva za rok 2015*, Velké Meziříčí, s. 20. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/V%3BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_MOST_Vyso%C4%8Dinyfinal-2015.pdf >

⁹⁴ MAS MOST Vysočiny, *Výroční zpráva za rok 2016*, Velké Meziříčí, s. 17-18. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/2016V%3BDro%C4%8Dn%C3%AD_zpr%C3%A1va_final_MOST_Vyso%C4%8Diny_o.p.s._za_2016.pdf >

6.6 Personální zajištění

Na svých webových stránkách uvádí MAS kontakt na čtyři kontaktní pracovníky, kterými jsou ředitel MAS Mgr. Milan Dufek, manažerka SCLLD Naděžda Jašová, předsedkyně správní rady Ing. Helena Bučková, členka pracovní skupiny JUDr. Diana Kutnerová.⁹⁵

Realizační tým v rámci plnění strategie SCLLD se skládá ze členů Organizační složky:

- Správní rada;
- Ředitel MAS;
- Odborný tým;
- Externí zpracovatelská firma.

6.7 Rozvojová strategie – strategické cíle, opatření a projekty

„Strategie komunitně vedeného místního rozvoje na období 2014-2020 MAS MOST Vysočiny – Kvalita života II.“ je rozvojový dokument pro potřeby občanů měst a obcí na území MAS. Pro úspěšnost této strategie bylo třeba definovat role a odpovědnost jednotlivých aktérů, podílejících se na její přípravě.⁹⁶ Strategická a implementační část strategie vychází z analytické části silných a slabých stránek regionu, včetně jeho možného ohrožení i příležitostí. Na základě úspěšného vypracování a schválení SCLLD se tak dotace EU mohou efektivně přerozdělovat do místních venkovských regionů.

Strategické cíle a opatření:⁹⁷

⁹⁵ MAS MOST Vysočiny, *Kontakty*, Velké Meziříčí, 2018. Dostupné z WWW: <<http://www.masmost.cz/kontakt>>

⁹⁶ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 19. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

⁹⁷ MAS MOST Vysočiny, *Strategie CLLD Kvalita života II.*, Velké Meziříčí, s. 194-206. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

Potřeby života v obci a v cestovním ruchu

- podpora činnosti komunitních center, akcí a partnerství (včetně MAS), zázemí spolků (výstavba, rekonstrukce), pořádání místních tradičních akcí;
- Zapojování mladých obyvatel do života v obci, podpora volnočasových aktivit, zachování pošt, zřízení pojízdných prodejen;
- Obnova kulturních památek a výstavby klidových, odpočinkových zón;
- Zvýšení ubytovacích kapacit, pořízení propagačních materiálů místního regionu (včetně jazykových mutací), rozšíření stávající sítě cyklotras a budování cyklostezek;

Potřeby zdravotnických a sociálních služeb

- Zlepšení dopravní dostupnosti lékařské péče, zkvalitnění a rozšíření zázemí a vybavení poskytovatelů sociálních služeb, poskytování vybraných sociálních služeb, výstavby bytů a budování denních stacionářů pro seniory;
- Budování komunitních center, podpora poskytování ambulantních terénních sociálních služeb i v malých obcích, profesionalizace sociálních prací;

Potřeby v oblasti zaměstnanosti

- Podpora pružnějších forem práce, vzniku nových pracovních míst a podpora zaměstnanosti starších pracovníků;

Potřeby v oblasti podpory podnikání

- Podpora nových i stávajících podnikatelů včetně jejich dalšího rozvoje (pracovní síla, technologie, zaměstnanost), možnost čerpání národních i evropských grantů v případě zahájení podnikatelské činnosti (např. podpora podnikání v agroturistice), tvorba zón pro podnikání v územních plánech, podpora rekonstrukce objektů vhodných pro

podnikání, doplnění chybějících a revitalizace přístupových cest a infrastruktury;

- Založení (rekonstrukce) a podpora sociálního podniku (environmentálního podniku);

Rozvoj infrastruktury

- Průběžné opravy financovány dotacemi, výstavba a rekonstrukce chodníků, podpora vzniku cyklotras a cyklostezek, zvýšení bezpečnosti dopravy technickými opatřeními (bezbariérovost apod.), využívání, údržba a budování polních cest jako spojnice mezi obcemi;

Potřeby v oblasti životního prostředí

- Podpora výstavby a rekonstrukcí veřejných vodovodů, úpraven vody, kanalizací a ČOV, plynofikace, pořízení protihlukových bariér, podpora kvalitního vytápění (výměna kotlů);
- Podpora informovanosti o problematice černých skládek, jejich monitoring a zapojení veřejnosti do jejich sledování;
- Zvýšení osvěty o třídění odpadu, opatření dostupnosti odpadových nádob, podpora kompostování (kompostéry a nádoby na sběr kompostu);

Potřeby v zemědělství a lesním hospodářství

- Dotace do zemědělských podniků, investičních a neinvestičních výdajů, které souvisí se zpracováním zemědělských produktů, podpora regionální značky;
- Dozor nad plochami ohroženými erozí, správa a údržba polních cest;
- Systematická hmotná podpora při nákupu mechanizace technologií potřebných pro zpracování lesnických produktů, podpora výsadby stromů, restituce lesních cest a další infrastruktury, zachování rekreační funkce lesa;
- Nákup mobilních zařízení (např. informační tabule);

Potřeby v oblasti vzdělávání

- Zvýšení kvality infrastruktury, zázemí a vybavení zařízení poskytující předškolní, základní, středoškolské vzdělávání, navýšení kapacit mateřských škol, stavební úpravy, posilování dopravní obslužnosti;
- Podpora učňovského školství a technických oborů, rozšíření nabídky studijních technických oborů, podpora spolupráce firem a středních škol;
- Podpora vzdělávání v neziskovém sektoru;

Prevence rizik

- Podpora zázemí hasičských záchranných sborů (nákup nového vybavení a doplnění toho stávajícího), bezpečnost obyvatel, osvětová činnost jako ochrana před nežádoucími vlivy;

6.8 Příklady úspěšných nebo inovativních projektů

Vybrané projekty MAS - „MOST do Evropy I.“ a „MOST do Evropy II.“, které byly realizované na základě smlouvy s Mikroregionem Velkomeziříčsko-Bítešsko v letech 2005-2006 byly financovány dotacemi Ministerstva pro místní rozvoj:

- Studie využití podzemních vod – žadatel ENVIROEKOANALYTIKA s.r.o. Velké Meziříčí – celkové náklady 218.750,- Kč (výše dotace 105.000,- Kč);
- Využití bioodpadu v Mikroregionu Velkomeziříčsko-Bítešsko – žadatel Město Velké Meziříčí – celkové náklady 148 750 Kč (výše dotace 100.000,- Kč);
- Nákup mobiliáře pro síť dětských hřišť – žadatel Mirkoregion Velkomeziříčsko-Bítešsko – celkové náklady 1 647.195,- Kč (výše dotace 1.045.310,- Kč);

- Studie rozvoje cyklotras – žadatel Mikroregion Velkomeziříčsko-Bítešsko, celkové náklady 260.000,- Kč (výše dotace 182.000,- Kč);⁹⁸
- Úprava nádvoří a vstupu do nemocnice, instalace orientačního systému – žadatel Nemocnice sv. Zdislavy a.s., Mostiště – celkové náklady 1.030.000,- Kč (výše dotace 494.400,- Kč);
- Místní integrovaná strategie – žadatel Mikroregion Velkomeziříčsko – Bítešsko – celkové náklady 563.346,- Kč (výše dotace 394.342,- Kč);⁹⁹

⁹⁸ MAS MOST Vysočiny, Realizované projekty 2005, Velké Meziříčí. Dostupné z WWW: <<http://www.masmost.cz/2015-03-09-14-27-36/projekty-o-p-s/realizovane/rok-2005>>

⁹⁹ MAS MOST Vysočiny, *Realizované projekty 2006*, Velké Meziříčí. Dostupné z WWW: <<http://www.masmost.cz/2015-03-09-14-27-36/projekty-o-p-s/realizovane/rok-2006>>

7 Stručná charakteristika MAS Mladoboleslavský venkov

- Název: Mladoboleslavský venkov z.ú.;
- Sídlo: Šmerhovská 78, 294 29 Bezno;
- Kancelář: Kostelní Hlavno 12, 294 76 Kostelní Hlavno;
- Statuární zástupce: Mgr. Bc. Jindřich Hlavatý, Ph.D., ředitel ústavu;
- IČO: 01172361.¹⁰⁰

MAS Mladoboleslavský venkov (dále jen „MAS“) je součástí nestátní neziskové organizace Mladoboleslavský venkov z.ú. Jedná se o sdružení zástupců soukromé a veřejné sféry, kteří spolupracují na bázi místního partnerství. Cílem tohoto partnerství je rozvíjet místní území. Vzájemná spolupráce přináší zlepšení ekonomické situace, stávajících sociálních a společenských podmínek na venkově, zlepšení vybavenosti technické infrastruktury v jednotlivých obcích. Dále se partneři snaží podporovat zemědělské podnikání a celkově rozvoj podnikání na venkově. Naplnění těchto cílů lze dosáhnout strategiemi. Jejich vypracování a následné schválení národními a evropskými institucemi přináší do venkovských regionů nemalou finanční podporu.¹⁰¹

Území MAS leží ve Středočeském kraji v okresech Mělník (1 obec), Praha – východ (1 obec) a Mladá Boleslav (37 obcí). Celkem tedy MAS sdružuje 39 obcí, z toho jsou 3 obce s rozšířenou působností, kterými jsou Mladá Boleslav, Mělník a Brandýs nad Labem. 98 % obcí, které spadají pod katastrální území MAS, patří k jihozápadní části okresu Mladá Boleslav. Toto město tvoří také pomyslnou východní hranici MAS, na jihu je to Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, na západě sousedí

¹⁰⁰MAS Mladoboleslavský venkov, *Interní postupy MAS pro programový rámec IROP*, 1.2.2018, s. 5. Dostupné z WWW:

<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/modules/file_storage/download.php?file=e616de3b|122>

¹⁰¹MAS Mladoboleslavský venkov, *Strategie komunitně vedeného rozvoje pro území Mladoboleslavský venkov na období 2014-2020*, 1.9.2017, s. 11. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/strategie-2014-2020/?kateg=55>>

MAS s okresem Mělník a na severu jsou to obce s rozšířenou působností Bělá pod Bezdězem a Mnichovo Hradiště, které jsou také součástí mladoboleslavského okresu. Rozloha MAS činí 334,07km², počet obyvatel k 31. 12. 2013 byl 16 004. Hustota zalidnění je cca 51/km².¹⁰²

7.1 Historie

MAS byla založena v roce 2012. Hlavním důvodem vzniku MAS byla poptávka místních subjektů po organizaci, která by sdružovala různé články občanské společnosti v tomto regionu. Vznikla tak MAS a rozvinula se spolupráce, která jde ruku v ruce s metodou LEADER, která se uplatňuje ve státech Evropské unie. Základním charakteristickým rysem této metody je přístup „zdola nahoru“ – strategii vytváří místní lidé, protože právě oni znají potřeby svého regionu. Dále je to partnerství soukromého a veřejného sektoru, tvorba rozvojové strategie aplikované na místní území, spolupráce mezi subjekty a projekty v různých odvětvích, aplikace inovativních postupů, tvorba místních partnerství a vytváření projektů spolupráce. Programové období metody LEADER v Místních akčních skupinách v ČR probíhalo v letech 2007-2013, na kterou navázala další strategie na období 2014-2020, tzv. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (dále jen SCLLD). MAS na této strategii začala od svého vzniku intenzivně pracovat pod názvem „Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Mladoboleslavský region 2014-2020 (Mladoboleslavsko 2014-2020 – nejen kolébka automobilů)“.¹⁰³

¹⁰² Tamtéž s.10

¹⁰³ Národní síť Místních akčních skupin České republiky, *Brožura metoda LEADER a CLLD*, Praha, 2015, s. 5. Dostupné z WWW: <<http://nsmascr.cz/aktuality/2015/brozura-metoda-leader-a-clld/>>

7.2 Poslání, hlavní cíle a úkoly MAS

Hlavním posláním MAS je rozvoj venkovského regionu, ochrana životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje, zajištění ekonomické stability a vytváření zázemí pro plnohodnotný život ve spravovaném území.

Jako hlavní cíl si MAS klade spojovat lidi, obce, firmy a neziskové organizace a spolu s nimi společně rozvíjet region, ve kterém tyto subjekty žijí. Jednotlivé cíle MAS, které budou naplňovány prostřednictvím SCLLD jsou¹⁰⁴:

- Snaha aktivně zapojit občany, kteří se podílejí na společném rozvoji místního území;
- Záchrana a rozvoj stávajících historických a kulturních zdrojů, receptur, lidových tradic a řemesel a jejich následná realizace do marketingu cestovního ruchu (včetně produktů);
- Zapojení místních podnikatelů a neziskových organizací do utváření místního prostředí;
- Budování sítí – propojování podnikatelů, výrobců místních produktů, spotřebitelů;
- Práce v souladu s ověřenými metodami a zachování udržitelného rozvoje venkova;

Mezi úkoly MAS a její předměty činnosti patří především¹⁰⁵:

- Zprostředkování evropských a národních grantů a dotací, jak pro fyzické, tak pro právnické osoby v místním území;
- Zveřejňování výzev pro žadatele o granty;
- Zajišťování konzultací a poradenské činnosti;
- Hodnocení a výběr potenciálních projektů k financování;
- Informační a vzdělávací činnost;

¹⁰⁴Mladoboleslavský venkov, z.ú., *Výroční zpráva za rok 2014*, Bezno, 2015, s. 4. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

¹⁰⁵ Mladoboleslavský venkov, z.ú., *O nás*, Kostelní Hlavno, 7.2.2018. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/o-nas/>>

- Realizace kulturních a společenských akcí;

7.3 Právní forma, podmínky členství, organizační struktura a způsob rozhodování MAS

MAS vznikla 19.10.2012 registrací u Ministerstva vnitra. Zapsána byla původně jako občanská společnost. 17.6.2014 schválila valná hromada MAS změnu právního stavu na zapsaný ústav podle zákona č.89/2012 Sb. Občanského zákoníku. Od 4.5.2015 je MAS zapsána v rejstříku ústavů.¹⁰⁶

Členem MAS se může stát:

- Fyzická osoba, která vyplní přihlášku a souhlasí se strategickými cíli MAS, podepíše smlouvu o partnerství, prokáže svoji bezúhonnost, uhradí vstupní vklad 1.000Kč;
- Podnikatel či nezisková organizace, kteří vyplní přihlášku a souhlasí se strategickými cíli MAS, podepíší smlouvu o partnerství, doloží výpis z veřejného rejstříku (doklad právní subjektivity), doloží prohlášení o bezúhonnosti a prohlášení o bezdlužnosti, uhradí vstupní poplatek 1.000Kč;
- Obec, která vyplní přihlášku a souhlasí se strategickými cíli MAS, podepíše smlouvu o partnerství, doloží čestné prohlášení o bezúhonnosti a bezdlužnosti, doloží výpis z jednání zastupitelstva dokládající zvolení starosty, uhradí vstupní vklad 1.000Kč;

Všechny právnické osoby mají povinnost předložit prohlášení statutárního zástupce o pověření osoby pro jednání za právnickou osobu¹⁰⁷.

¹⁰⁶ MAS Mladoboleslavský venkov, *Strategie komunitně vedeného rozvoje pro území Mladoboleslavský venkov na období 2014-2020*, 1.9.2017, s. 7. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/strategie-2014-2020/?kateg=55>>

¹⁰⁷ Mladoboleslavský venkov, z.ú., *Pravidla pro přistoupení partnerů*, Kostelní Hlavno, s. 1. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

7.4 Organizační struktura MAS:¹⁰⁸

Valné shromáždění MAS je nejvyšší orgán a tvoří ho všichni partneři MAS. Jednání je upraveno Jednacím řádem, který obsahuje vzorec přepočtu hlasovacích práv. Pravomoci a odpovědnosti k realizaci SCLLD určují Statut a Standardy MAS, které jsou k dispozici na webových stránkách MAS.

Valné shromáždění mělo k 1.12.2017 celkem 69 členů, kteří schvalují:

- Strategické a programové dokumenty místního partnerství a nesou odpovědnost za distribuci veřejných prostředků a realizaci strategie CLLD v regionu;
- Vnitřní předpisy MAS, pokud jejich vydávání není svěřeno jiným orgánům MAS;

Valné shromáždění zřizuje:

- Radu MAS jako rozhodovací orgán;
- Kontrolní komisi MAS jako kontrolní orgán;
- Výběrovou komisi;
- Rozhoduje o počtu členů těchto orgánů, volí a odvolává členy těchto orgánů, stanovuje působnosti a pravomoci a způsob jejich jednání;

Sedmičlenná rada MAS plní funkci Rozhodovacího orgánu. Její členové jsou voleni z partnerů MAS, tak aby počet členů zastupujících veřejný sektor ani žádnou ze zájmových skupin nepřesáhl 49 % hlasovacích práv.

¹⁰⁸ MAS Mladoboleslavský venkov, Interní *postupy MAS pro programový rámec IROP*, 1.2.2018, s. 7-8. Dostupné z WWW: <http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/modules/file_storage/download.php?file=e616de3b122>

Rada MAS:

- Předkládá řediteli společnosti návrh na uzavření a ukončení pracovně právního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci SCLLD;
- Schvaluje rozpočet MAS;
- Schvaluje vnitřní postupy a výzvy ohledně podávání žádostí, vybírá projekty k realizaci a stanovuje konečnou výši alokace na základě rozhodnutí výběrové komise (při rozhodování o výběru projektů k provedení musí mít více než 50 % hlasovacích práv soukromý sektor);
- Schvaluje hodnotící kritéria pro hodnocení projektů;
- Schvaluje změny ve výzvě a náhradní projekty;
- Vykonává dohled ohledně střetu zájmů či vyvíjení nátlaku a následně rozhoduje o porušení pravidel a možném vyloučení zaměstnance či člena organizační struktury z důvodu porušení pravidel;

Výběrová komise MAS je Výběrovým orgánem MAS. 7 členů této komise je voleno z partnerů MAS za předpokladu, že veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepřesáhne 49 % hlasovacích práv.

Hlavním úkolem tohoto orgánu je:

- Hodnocení projektů na základě objektivních kritérií;
- Navrhuje pořadí projektů podle počtu bodů dosažených ve věcném hodnocení;
- Provádí hodnocení projektů podle výběrových kritérií a pravidel hodnocení;
- Zpracovává seznam projektů;

Při rozhodování o výběru projektů k realizaci náleží minimálně 50 % hlasů partnerům, kteří nejsou veřejnými orgány.

Z členů Výběrové komise je vytvořena **Hodnotící komise**:

- Provádí objektivní hodnocení předložených projektů ve výzvě MAS;
- Skládá se minimálně z 3 členů Výběrové komise;
- Dodržuje podmínku hlasovacích práv;
- Vyplňuje kontrolní list ke každému projektu, který předloží členové Hodnotící komise.

7.5 *Financování*

Na internetových stránkách MAS je k dispozici Výroční zpráva pouze z roku 2014, ve které MAS uvádí své příjmy a výdaje. Prostřednictvím e-mailové komunikace byli zástupci MAS dotázáni na hospodaření MAS v ostatních letech. Do termínu konečného zpracování této práce bohužel nebyl dotaz zodpovězen.

Financování MAS v roce 2014:¹⁰⁹

Bankovní účet:

- Zůstatek k 1.1.2014 – 10.346,00 Kč
- Stav k 31.12.2014 – 7.272,00 Kč

Pokladna:

- Zůstatek k 1.1.2014 – 4.480,00 Kč
- Stav k 31.12.2014 – 39,00 Kč

Hospodářský výsledek:

- Výnosy k 1.1.2014 – 990.140,50 Kč
- Náklady k 31.12.2014 – 1.137.190,00 Kč

¹⁰⁹ Mladoboleslavský venkov, z.ú., *Výroční zpráva za rok 2014*, Bezno, 2015, s. 9. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

V programovém období 2014-2020 má MAS v plánu rozdělovat finanční prostředky z následujících operačních programů:

Operační program	Alokace v Kč
IROP	22 615 000
PRV (projekty)	14 846 782
PRV (spolupráce)	708 360
OPZ	10 230 000

Zdroj: vlastní zpracování podle

<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/>

Podle předběžné alokace MAS na své režijní náklady (mzdy včetně mzdových nákladů, provoz kanceláře, povinné výdaje na zajištění administrace operačních programů apod.) získá předběžně 10.028.767,50 Kč.¹¹⁰

7.6 Personální zajištění

Personální agendu MAS zajišťuje Kancelář Ústavu a místního partnerství (dále jen Kancelář). Jedná se o administrativní jednotku, nikoliv orgán MAS. Kancelář provozuje internetové stránky MAS, na kterých jsou zveřejňovány důležité informace, dokumenty a další důležité součásti MAS. Součástí Kanceláře jsou:¹¹¹

¹¹⁰ MAS Mladoboleslavský venkov, *Předběžná alokace finančních prostředků pro MAS Mladoboleslavský venkov*, Kostelní Hlavno, 7.2.2018. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/>>

¹¹¹ MAS Mladoboleslavský venkov, *Interní postupy MAS pro programový rámec IROP*, 1.2.2018, s. 9-10. Dostupné z WWW:

Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD (dále jen Vedoucí zaměstnanec)

- Je zvolen Radou MAS;
- Koordinuje a zabezpečuje všechny činnosti, které souvisí s přípravou a realizací SCLLD a dále pak s archivací dokumentů;
- Je v pracovním poměru (v rámci IROP činí jeho pracovní úvazek 0,4);
- Jedná za místní partnerství při uskutečňování SCLLD;
- Rada MAS jmenovala Vedoucího zaměstnance Ústavu ředitele MAS;
- Zastupuje projektového manažera IROP v jeho nepřítomnosti, popř. při možném střetu zájmů;
- Je zastupován projektovým manažerem v jeho nepřítomnosti nebo při střetu zájmů;

Projektový manažer IROP

- Zodpovídá za realizaci programu IROP a pravidelně informuje Vedoucího zaměstnance a Radu MAS;
- Je podřízen přímo Vedoucímu zaměstnanci;
- Je v plném pracovním poměru, přičemž v rámci IROP je jeho pracovní úvazek 0,6;
- Má na starosti plnění a změny SCLLD, které se týkají IROP;
- Komunikuje s žadateli a konzultuje s nimi žádosti;
- Je odpovědný za úplné zpracování podkladů pro vyhlášení výzvy;
- Garantuje archivaci a evidenci všech potřebných dokumentů;
- Je zastupován projektovým manažerem OPZ, popř. Vedoucím zaměstnancem;

Administrativní pracovník

- Je podřízen Vedoucímu zaměstnanci;
- Pracuje na Dohodu o pracovní činnosti;
- Zajišťuje administrativu spojenou s uskutečněním SCLLD a fungováním ústavu a archivací dokumentů;

Účetní

- Účetní a ekonomický provoz zajišťuje externí služba

Ředitelem a zakladatelem MAS je pan Mgr. Bc. Jindřich Hlavatý, PhD., který zároveň vykonává funkci Vedoucího zaměstnance pro realizaci SCLLD.

7.7 Rozvojová strategie – strategické cíle, opatření a projekty

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území Mladoboleslavský region 2014-2020 (Mladoboleslavsko 2014-2020 – nejen kolébka automobilů)“ byla schválena. MAS je oprávněna předkládat jednotlivé projekty do SCLLD a získat dotace od Evropské Unie. MAS bude při realizaci strategie čerpat finanční prostředky z 3 operačních programů, kterými jsou IROP (Integrovaný regionální operační program), OPZ (Operační program zaměstnanost) a PRV (Program rozvoje venkova)¹¹². MAS vypracovala čtyři hlavní strategické cíle, jejichž prostřednictvím bude realizovat jednotlivá opatření:¹¹³

Infrastruktura území – občanská vybavenost a infrastruktura (IROP, OPZ)

- Zajištění občanské vybavenosti – Rekonstrukce, opravy, modernizace a výstavba kulturních domů, společenských

¹¹² MAS Mladoboleslavský venkov, *Strategie komunitně vedeného rozvoje pro území Mladoboleslavský venkov na období 2014-2020*, 1.9.2017, s. 124. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/strategie-2014-2020/?kateg=55>>

¹¹³ Tamtéž s. 98-110

center, knihoven, sálů, kluboven, sportovních zařízení, přestavba požárních zbrojnic, zkvalitnění a zušlechtění veřejných prostranství, obnovení kulturních památek, historických hřbitovů, obnova sakrálních památek, podpora zachování tradičního kulturního rázu obcí;

- Podpora zvyšování kvality výuky ve školských zařízeních – Zajištění vyhovujících kapacit pro předškolní vzdělávání včetně pořízení vybavení, výstavba, přestavba a vybavení odborných učeben pro základní a střední vzdělávání, úprava a inovace zařízení pro celoživotní vzdělávání, pořízení potřebného vybavení, rozvíjení dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, personální podpora MŠ, vývoj spolupráce a vzájemného učení škol, podpora dětských kolektivů a individuální péče o děti, podpora zařízení typu školní družiny, kluby atd.;
- Zajištění a posílení sociálních a komunitních aktivit - Opravy a revitalizace předmětu zázemí pro činnost neziskových organizací včetně obnovení a obstarání vybavení pro jejich činnost, výstavba či oprava ústavů pro poskytování sociálních služeb, rozkvět infrastruktury komunitních center, podpora terénních, ambulantních a pobytových sociálních služeb včetně zkvalitnění jejich služeb, zajištění bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich přizpůsobení pro potřeby sociálního bydlení, podpora partnerství subjektů v oblasti sociálních služeb;
- Rozvoj nabídky společenských a kulturních aktivit – Podpora organizace a pořádání tradičních i dalších akcí (výstavy, festivaly, plesy, sportovní utkání apod.);
- Zvýšení bezpečnosti dopravy – Výstavba a přestavba chodníků, přechodů pro chodce, zajištění a tvorba dopravních bezpečnostních opatření na komunikacích, budování bezbariérových přístupů či zvukové signalizace, sestavení potřebné projektové dokumentace, výstavba a zlepšení stavu cyklostezek a cyklotras, využívání moderních

(ne)motorových dopravních prostředků, apelování na využívání veřejné a bezmotorové dopravy;

- Zlepšení stavu veřejných prostranství – Budování protipovodňových opatření, investování do obnovy či úpravy návsi, parků, hřišť a dalších veřejných prostor, obnovení a úprava veřejné zeleně, vodních prvků, veřejného osvětlení, zapojení veřejného rozhlasu, informačních systémů, obstarání techniky pro údržbu zeleně a veřejných prostranství, zvyšování kvalifikovanosti místní správy v oblasti komunitních jednání;
- Zapojení komunit do plánování a realizace zlepšení veřejných prostranství – Začlenění dobrovolníků do úprav veřejných prostranství včetně jejich péče;

Životní prostředí a posílení energetické soběstačnosti (PRV)

- Zajištění ochrany přírody a krajiny - Obnova polních cest, výsadba a obnovení alejí, remízků atd., podpora celkových pozemkových úprav, podpora opatření vedoucích ke zvýšení biodiverzity, protierozní a protipovodňová opatření, znovuoživení vodních prvků v krajině, vzdělávací akce pro veřejnost v oblasti ochrany přírody a krajiny zpracování studií a dokumentů, investování, které povede ke zvýšení odolnosti lesních ekosystémů, budování lesních cest, výstavba a rekonstrukce stezek, zlepšení lesnické infrastruktury, tvorba preventivních opatření potenciálních přírodních katastrof;
- Nakládání s odpady – Předcházení vzniku odpadů a výchova veřejnosti v oblasti odpadového hospodářství, spolupráce místních obcí v oblasti nakládání s odpady, podpora vzniku kompostáren, výstavba a modernizace sběrných dvorů a míst k třídění odpadů, zrušení černých skládek;
- Podpora energetické soběstačnosti a snižování energetické náročnosti budov – Energeticky soběstačné obce, podpora obnovitelných zdrojů pro vytápění a snížení energetické

náročnosti objektů, zdokonalování tepelných vlastností budov;

Ekonomicky udržitelný rozvoj území (PRV, OPZ)

- Rozvoj podnikání na venkově – Investice do pořízení strojů a zařízení, výstavba a reorganizace provozoven a nákup potřebného vybavení, podpora společné propagace a marketingu na území regionu, podpora prodeje regionálních produktů, přestavba a výstavba ubytovacích zařízení včetně turistické infrastruktury;
- Rozvoj podnikání v zemědělství a lesnictví – Pomoc ohledně energetické soběstačnosti podnikatelských subjektů, investice do pořízení strojů a zařízení pro rostlinnou a živočišnou výrobu, investice do lesnických výrobních postupů, zřizování a rekonstrukce provozoven a pořízení potřebného vybavení, podpora společných nástrojů propagace a marketingu na území regionu, podpora místního prodeje regionálních produktů;
- Podpora tvorby pracovních míst – Inicie vzniku nových sociálních podniků a rozšiřování jejich kapacit včetně podniků stávajících, nákup vybavení těchto zařízení, podpora vzdělávacích programů, kurzů, poradenství, včetně rekvalifikací, podpora aktivit vzájemné spolupráce organizací vedoucí ke zvýšení uplatnění na trhu práce, prohlídky škol na farmách či v podobných objektech;
- Koordinace rozvoje cestovního ruchu – Budování informačních center, společná výměna informací a dobré praxe mezi informačními centry, tvorba propagačních materiálů a podpora prezentace místních památek, tvorba produktů cestovního ruchu;

Podpora rozvoje partnerství a přenos dobré praxe (PRV)

- Zefektivnění komunikace a rozvoj spolupráce a vazeb mezi MAS a jejími partnery – pořádání seminářů pro místní

partnerství, udržení a rozvoj stávajících nástrojů komunikace, aktivita na sociálních sítích a v dalších komunikačních médiích, dotační poradna pro subjekty z území, pomoc při vzdělávacích a informačních akcích, zveřejnění dobré praxe;

- Posílení součinnosti rozvojových činností v území MAS – Pravidelné diagnostikování a posouzení potřeb regionu, iniciace projektů s dopadem na území celé MAS;
- Přenos dobré praxe do území – Spolupráce MAS s českými i zahraničními subjekty, kteří se podílejí na rozvoji venkova.

7.8 Příklady úspěšných nebo inovativních projektů

Projekt „Děti svému okolí“ - rok 2014

Spolupráce MAS a obyvatel (dobrovolníků občanů a dětí) žijících v místním regionu. Jde o projekt na výsadbu stromů za pomoci základních škol. Záměr podpořila společnost ŠKODA AUTO a.s. v grantovém projektu „Škoda stromy“, tedy za každé prodané auto jeden vysazený strom. MAS tak získala dotaci na výsadbu 451 kusů stromků v území působnosti¹¹⁴.

Podpora malého a středního podnikání v oblasti MAS – rok 2014

Schválená dotace z fondu Středočeského kraje v hodnotě 95.000 Kč. Cílem projektu bylo vytvoření zázemí (zejména pro členy MAS) pro jednání v odpovídajících podmínkách, organizaci seminářů a školení, uzavírání smluv a sepisování dokumentů. Cílová skupina jsou podnikající fyzické/právnícké osoby, které jsou členy MAS nebo zde působí¹¹⁵.

¹¹⁴ Mladoboleslavský venkov, z.ú., *Výroční zpráva za rok 2014*, Bezno, 2015, s. 8. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

¹¹⁵ MAS Mladoboleslavský venkov, *Podpora malého a středního podnikání v oblasti MAS*, Kostelní Hlavno, 7.2.2018. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/projekty/podpora-maleho-a-stredniho-podnikani-v-oblasti-mladoboleslavskeho-venkova/informace-o-projektu/>>

Schválená dotace od Středočeského fondu cestovního ruchu v hodnotě 106.000 Kč. Území MAS je vnímáno jako průmyslový region, ovšem vzhledem ke klimatickým podmínkám je také regionem zemědělským. Cílem projektu je zmapování možností k rozvoji agroturistiky a vytvoření databáze staveb (ranče, statky atd.), které jsou vhodné pro tento druh turistiky.¹¹⁶

Inovativní přístupy v SCLLD

Oblastmi, které MAS plánuje inovovat, jsou:¹¹⁷

- Zaměstnávání mladých a starších lidí – předávání a výměna zkušeností;
- Přístup k rovným příležitostem na trhu práce a s důrazem na harmonii pracovního a rodinného života;
- Nové přístupy k aktivnímu a zdravému stárnutí;
- Dlouhodobá péče, propojení sociální a zdravotní péče pro zefektivnění služeb a uspokojení potřeb občanů;
- Zvyšování efektivní práce sociálních služeb a nové způsoby jejich dotování;
- Oblast sociálního začleňování;
- Řešení problémů sociálně vyloučených lokalit a lokalit, které jsou sociálním vyloučením ohrožené;

¹¹⁶ MAS Mladoboleslavský venkov, *Podpora agroturistiky v území MAS*, Kostelní Hlavno, 7.2.2018. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/projekty/podpora-agroturistiky-v-uzemi-mas-mladoboleslavsky-venkov/mapa-agroturistiky/>>

¹¹⁷ MAS Mladoboleslavský venkov, *Strategie komunitně vedeného rozvoje pro území Mladoboleslavský venkov na období 2014-2020*, 1.9.2017, s. 116-117. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/strategie-2014-2020/?kateg=55>>

Závěr

Cílem první kapitoly bylo zhodnotit a zkoumat vztahy mezi subjekty, které se celého popsaného procesu podílejí, popsat a zhodnotit praktická opatření, která jsou vedena ve smyslu postupu zajištění správnosti celého procesu uzavírání, hodnocení a vyhodnocení veřejnoprávních smluv, v tomto případě smluv končících u soudních jednání. Předložené případy soudních jednání se bezprostředně dotýkaly veřejnoprávních smluv v kontextu s činností obcí dle zákona o obcích. Činnost obcí nespočívá pouze v jednáních o veřejnoprávních smlouvách, ale ty bezesporu patří k nejvíce využívaným, např. po výsledcích výběrového řízení, v případě malých obcí často v případech veřejných zakázek malého rozsahu. Předložená pojednání výsledků soudů v České republice, nejčastěji Nejvyššího správního soudu dokazují, že soudy umí objektivně zhodnotit situaci, byť také ji někdy vyhodnotí špatně. Náprava je následná u soudu vyšší instance.

Ve zbývající části mé diplomové práce jsem se věnovala meziobecní spolupráci, kdy většina obcí České republiky využívá k rozvoji svého území některé z forem meziobecní spolupráce. Nejčastěji využívanou formou meziobecní spolupráce u nás jsou dobrovolné svazky obcí, které bývají zřizovány v rámci samostatné působnosti obce a jejími členy bývají výhradně obce a města jako samosprávné územní celky. V pořadí druhou nejčastěji využívanou formou spolupráce obcí je zakládání místních akčních skupin, na rozdíl od dobrovolných svazků obcí se v tomto případě nejedná o výhradní spolupráci mezi obcemi, ale členy místních akčních skupin se stávají různé subjekty daného území (obce, svazky obcí, fyzické a právnické osoby, neziskové organizace aj.).

Každá z uvedených forem spolupráce má své klady i zápory. Česká republika je charakteristická svou nesmírnou sídelní

roztržitěností. Malé obce, kterých je v ČR okolo 77 % by bez možnosti meziobecní spolupráce mohly mnohdy jen stěží zabezpečit poskytování nezbytných veřejných služeb a možnost spolupráce s jinými obcemi, s nimiž je pojí například společná historie či společné problémy jim dává možnost uskutečňovat i takové projekty, které by samostatně realizovat nedokázaly.

Dále jsem ve své diplomové práci uvedla dva praktické příklady místních akčních skupin.

Místní akční skupina MOST Vysočiny byla založena v roce 2004 za účelem rozvoje venkova. Rok po svém vzniku byla schopna konkurovat ostatním a zkušenějším MAS, splnit přísné podmínky pro získání dotace a získat tak nemalé finanční prostředky pro zlepšení života místních obyvatel. Za tuto krátkou dobu se vyčerpalo přes 6 milionů Kč (20 projektů). Rok 2007 bohužel úspěšný nebyl. Evropskou Unií požadovaná strategie pro období 2007-2013 nebyla schválena, a tudíž nebylo možné čerpat dotace. Příčinou neúspěchu mohlo být lobby jiných, zkušenějších MAS či nedůslednost při zpracování strategie. MAS se pohybovala v červených číslech a byla nucena omezit svoji činnost na minimum až do roku 2011. Další rok byla činnost obnovena, proběhly personální změny a začala příprava na blížící se nové programové období 2014-2020. Byla vypracována propracovaná strategie (SCLLD) se všemi náležitostmi. Díky splnění podmínek se MAS mohla aktivně zapojit do čerpání dotací a grantů. Nyní je plnění strategie za svojí polovinou. Je dobře, že se MAS poučila z minulosti, více se propagovala a pravidelně se setkávala se svými partnery, čímž zvyšovala informovanost. Dalším pozitivem je snaha realizovat venkovskou politiku „zdola nahoru“. Tato MAS se stále snaží jít cestou „učící ho se regionu“ a inspirovat se od zkušenějších a naplňovat cíle, které si předsevzala.

Poslední kapitola diplomové práce se věnuje MAS Mladoboleslavský venkov, která vznikla v roce 2012. Rok po

svém založení aktivně začala pracovat na SCLLD, která byla příslušnými orgány úspěšně schválena. Pro místní region to znamená velkou škálu možností, protože v okrese Mladá Boleslav investice směřují spíše do větších měst než do vesnických regionů. I přesto, že je tato MAS „nováčkem“ v celorepublikové síti těchto skupin, dokázala se v konkurenčním boji prosadit a díky SCLLD tak může čerpat nemalé finanční prostředky na rozvoj regionu. Momentálně je SCLLD za svojí polovinou a MAS se snaží získat co největší možnou finanční podporu. To dokazuje akčním plánem, v němž je naplánováno prostřednictvím programových rámců získat přes 39 milionů Kč během 8 let. MAS si uvědomuje, že klíčem k úspěchu je informovanost (nejen) mezi místními partnery. Snaží se tak pravidelně setkávat s aktéry rozvoje dalších regionů a získávat zkušenosti. Dále se také zúčastňuje setkání v rámci Krajské sítě MAS ve Středočeském kraji. Komunikace s těmito subjekty přináší MAS získávání nových zkušeností v oblasti venkovské politiky.

Summary

The aim of the first chapter was to evaluate and investigate the relations between the entities involved in the process described, to describe and evaluate the practical measures taken to ensure the correctness of the entire process of concluding, evaluating and evaluating public contracts, in this case the contracts terminating at court. The submitted cases of court hearings directly affected public contracts in the context of the activities of municipalities under the Municipalities Act. The activities of municipalities do not consist only in negotiations on public contracts, but they are undoubtedly among the most used, eg after the results of the selection procedure, in the case of small municipalities often in the case of small-scale public contracts. The presented treatises on the results of trials in the Czech Republic, most often by the Supreme Administrative Court, show that courts can objectively assess the situation, even if it is sometimes mistaken for it. The remedy is followed by a higher instance court.

In the rest of my diploma thesis, I worked on inter-municipal co-operation, where most of the municipalities of the Czech Republic use some forms of inter-municipal cooperation to develop their territory. The most frequently used form of inter-municipal co-operation in our country is voluntary associations of municipalities, which are usually established within the independent competence of the municipality and its members are exclusively municipalities and municipalities as self-governing territorial units. The second most frequently used form of cooperation of municipalities is the establishment of local action groups, unlike voluntary associations of municipalities, this is not exclusive cooperation between municipalities, but members of local action groups become different entities of the given territory (municipalities, associations of municipalities, legal entities, non-profit organizations, etc.).

Each of these forms of cooperation has its pros and cons. The Czech Republic is characterized by its immense settlement fragmentation. Small municipalities, which are about 77% in the Czech Republic, would be able to secure the provision of necessary public services and the possibility of cooperation with other municipalities, such as a common history or common problems, giving them the possibility to carry out projects which they would not be able to realize themselves.

I also gave two practical examples of local action groups in my diploma thesis.

The MOST Vysočina local action group was established in 2004 for the purpose of rural development. One year after its inception, it was able to compete with other and more experienced LAGs to meet the stringent conditions for obtaining a subsidy and to obtain a lot of money to improve the lives of the local population. During this short time, over CZK 6 million (20 projects) have been spent. Unfortunately, 2007 was not successful. The European Union's required strategy for the period 2007-2013 has not been approved and therefore it has not been possible to draw subsidies. The cause of failure could have been lobbying for other, more experienced LAGs or inconsistency in the strategy. The LAG was in red numbers and was forced to limit its activity to a minimum until 2011. The next year the activity was restored, personnel changes and preparation for the forthcoming new 2014-2020 programming period began. A sophisticated strategy (SCLLD) has been developed with all the requisites. Due to the fulfillment of the conditions, the LAG could actively participate in drawing subsidies and grants. Now the implementation of the strategy is halfway behind. It is good that the LAG has learned from the past, promoted more, and regularly met with its partners, raising awareness. Another positive point is the effort to implement a bottom-up rural policy. This LAG is constantly trying

to go "learning the region" and inspiring more experienced and fulfilling the goals it has set itself.

The last chapter of the diploma thesis is devoted to the LAG Mladoboleslavský venkov, which was established in 2012. One year after its establishment, she actively started working on the SCLLD, which was successfully approved by the competent authorities. For the local region, this means a wide range of options, because in the Mladá Boleslav district, investments are directed to larger cities rather than to rural areas. Even though the LAG is "newcomer" in the nationwide network of these groups, it has been able to compete in a competitive fight and thanks to SCLLD it can draw a lot of funds for the development of the region. At the moment SCLLD is halfway behind and LAGs are trying to get as much financial support as possible. This is evidenced by an action plan in which it is planned to receive over CZK 39 million over 8 years through the program frameworks. LAG realizes that the key to success is awareness (not only) between local partners. It seeks to regularly meet the actors of other regions' development and gain experience. He also participates in a meeting within the LAG Regional Network in the Central Bohemian Region. Communication with these bodies brings LAGs to gain new experience in rural policy.

Použitá literatura

Bibliografické zdroje

BINEK, J. Spolupráce obcí a financování společných aktivit. In: *Současné problémy rozvoje regionů a přístup veřejné správy k jejich řešení: Sborník referátů z III. mezinárodní vědecké konference mladých vědeckých pracovníků a doktorandů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. s. 12-21. ISBN 80-210-4148-X

BINEK, J. a kol. *Rozvojové možnosti obcí*. 1. vyd. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2010. 52 s. ISBN 978-80-87147-29-0

BINEK, J. a kol. *Přístupy k posílení spolupráce a synergie ve venkovských mikroregionech*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2012. 20 s. ISBN 978-80-905139-4-5

BINEK, J. a kol. *Synergie ve venkovském prostoru: paradoxy rozvoje venkova: kritické zhodnocení bariér, nástrojů a šancí rozvoje venkova*. 1.vyd. Brno: GaREP, 2011. 63 s. ISBN 978-80-904308-6-0

GALVASOVÁ, I. a kol. (2007). *Spolupráce obcí jako faktor rozvoje*. 1. vyd. Brno: Georgetown, 2007. 140 s. ISBN 80-251-20-9

HOLÁTOVÁ, D., KRNINSKÁ, R. *Lidské zdroje v rozvoji venkova*. 1. vyd. Praha: Alfa, 2012. 271 s. ISBN 978-80-87197-57-8

HOLEČEK, J. a kol. *Obec a její rozvoj v širších souvislostech*. 1. vyd. Brno: GaREP, 2009. ISBN 978-80-904308-2-2

JEŽEK, J. a kol. *Spolupráce obcí a měst: České a evropské přístupy ke slučování obcí a meziobecní spolupráci*. 1. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita v Plzni, 2015. 211 s. ISBN 978-80-261-0698-2

KADEČKA, Stanislav a kol. *Správní řád*. Praha: ASPI, 2006. ISBN 80-73-572-26-5.

KNAP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck. 1995. ISBN 3406401775.
KOPECKÝ, Martin. *Právní postavení obcí a krajů – základy komunálního práva*. Praha: Wolters Kluwer. 2010. ISBN 978-80-7357-561-8.

KOPECKÝ, Martin, PRŮCHA, Petr, HAVLAN, Petr a Jan JANEČEK. *Zákon o obcích. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7179-254-3.

KÜHN, Zdeněk. Role judikatury v českém právu. In: BOBEK, Michal, KÜHN, Zdeněk. a kol. (eds.) *Judikatura a právní argumentace*. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013. ISBN 978-80-87284-35-3.

PROVAZNÍKOVÁ, R., SEDLÁČKOVÁ, O. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9

STAŠA, Josef. In: HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo*. Obecná část. 8. vyd. Praha, C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7179-254-3.

VEDRAL, Josef. K právní povaze smlouvy o závazku veřejné služby ve veřejné linkové dopravě. In: KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena a Kateřina VALACHOVÁ, K. (eds.). *Nový správní řád a místní samospráva II*. Brno: Masarykova univerzita. 2007, ISBN 978-80-210-4489-0.

VEDRAL, Josef. *Správní řád – Komentář*. 2. vydání. Praha: BOVA Polygon, 2012. ISBN 978-80-7273-166-4.

Právní předpisy

- Zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) v aktuálním znění od 1. března 2018
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- Zákon č. 313/2002 Sb., zákon, kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů

- Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní v aktuálním znění
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád v aktuálním znění
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 89/2012 Sb., zákon o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích)
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu, 10 As 258/2017-176 – kasační stížnost
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu, 7 As 100/2014-52
- Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, sp. zn 25 Cdo 1329/2014

Internetové zdroje

ČSÚ. *Počet obyvatel v obcích – k 1.1.2017*. [online]. 2017 [cit. 2018-01-11]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/csu/czso/pocet-obyvatel-v-obcich-k-112015>

DOHODA O PARTNERSTVÍ PRO PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2014–2020: verze schválená Evropskou komisí. *Ministerstvo pro místní rozvoj* [online]. Praha, 2014 [cit. 2018-01-31]. Dostupné z WWW: http://www.dotaceeu.cz/getmedia/6231de90-b818-4bf7-9d07-232e41da9567/Dohoda-o-partnerstvi_schvalena-EK-26-8-2014.pdf?ext=.pdf

Svaz měst a obcí ČR: *Meziobecní spolupráce – Projekt Podpora meziobecní spolupráce* [online]. 01.08.2013 [cit. 2018-01-31].

Dostupné z WWW: <http://www.smocr.cz/obcesobe/o-projektu/index.html>

Ministerstvo zemědělství. *Místní akční skupiny* [online]. 2017 [cit. 06-02-2018]. Dostupné z WWW: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/mistni-akcni-skupiny/>

NS MAS ČR. *Role MAS je vyjasněna již dávno* [online]. 2013 [cit. 06-02-2018]. Dostupné z WWW: <http://nsmascr.cz/aktuality/2013/role-mas-je-vyjasnena-jiz-davno/>

ČEPELKA, O. *Místní akční skupiny v ČR v roce pět: Zpráva ze sociologického průzkumu s komentáři a doplňky* [online]. [cit. 06-02-2018]. Dostupné z WWW: http://www.timaliberec.cz/images/dokumenty/mas_v_roce_pet.pdf

Státní zemědělský a intervenční fond. *Metodika pro standardizaci MAS v programovém období 2014-2020* [online]. [cit. 06-02-2018]. Dostupné z WWW: https://www.szif.cz/cs/CmDocument?rid=%2Fapa_anon%2Fcs%2Fdokumenty_ke_stazeni%2Fprv2014%2Fopatreni%2Fleader%2F1453277108800.pdf

Epravo.cz. *Vybrané aspekty nového občanského zákoníku a jejich dopad na neziskový sektor – část I. - obecně prospěšné společnosti od roku 2014* [online]. 2016 [cit. 06-02-2018]. Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-aspekty-noveho-obcanskeho-zakoniku-a-jejich-dopad-na-neziskovy-sektor-cast-i-obecne-prospesne-spolecnosti-od-roku-2014-91487.html>

Ministerstvo pro místní rozvoj. *Metodika dobré praxe MAS v ČR* [online]. [cit. 07-02-2018]. Dostupné z WWW: [http://regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Methodika_dobre_praxe_MAS\(268\).pdf](http://regionhranicko.cz/dokumenty/aktuality/Methodika_dobre_praxe_MAS(268).pdf)

PERLÍN, R. (2006). Spolupráce venkovských obcí – možnost nebo podmínka úspěchu. *Agris*. 2006, č. 1, s. 569–576. Dostupné online:

http://www.agris.cz/Content/files/main_files/73/151548/996Perlin.pdf

HUŽERA, J. Evropa přivyká "meziobecní spolupráci". *Moderní obec*. Praha: Profi Press, 2004. [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z WWW: <http://moderniobec.cz/evropa-privyka-meziobecni-spolupraci/>

KYPETOVÁ, J. Deset let francouzské meziobecní spolupráce – úspěch, který vyvolal další reformu. *Obec a finance*. Praha: Triada, 2010 [online]. [cit. 2018-02-13]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6433218>

KYPETOVÁ, J. Francouzské malé obce již nejsou „malé“. *Obec a finance*. Praha: Triada, 2017 [online]. [cit. 2018-02-17]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6737603>

SCHNABEL, F. Formy meziobecní a regionální spolupráce v Německu. *Moderní obec*. Praha: Profi Press, 2012 [online]. [cit. 2018-02-18]. Dostupné z WWW: <http://moderniobec.cz/formy-meziobecni-a-regionalni-spoluprace-v-nemecku/>

ŠVEC, K. Případy meziobecní spolupráce v evropských zemích: Estonsko, Finsko, Francie a Nizozemí. *Acta Politologica*. Praha, 2009. Vol. 1, No. 3, s. 268-283. ISSN 1803-8220. [online]. [cit. 2018-02-18]. ISSN 1803-8220. Dostupné z WWW: <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00053.pdf>

Strategie CLLD Kvalita života II. [online]. [citováno 2018-03-10]. Dostupné z WWW: <http://www.masmost.cz/images/stories/Strategie/Kvalita_%C5%BEivota_II-listopad2017.pdf>

Brožura metoda LEADER a CLLD. [online]. [citováno 2018-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://nsmascr.cz/aktuality/2015/brozura-metoda-leader-a-clld/>>

Podmínky partnerství v Místní akční skupině MOST Vysočiny, o.p.s. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:<http://www.masmost.cz/images/stories/Nabidka-spoluprace/PODM%C3%8DNKY_PARTNERSTV%C3%8D_v_MAS_final.pdf>

Výroční zpráva za rok 2012. [online]. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:

<http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/vyrocnizprava_MAS_2012.pdf>

Výroční zpráva za rok 2013. [online]. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:

<http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/vyrocnizprava_za_rok_2013.pdf>

Výroční zpráva za rok 2014. [online]. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:

<http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/Vyrocnizprava_mas_2014-1.pdf>

Výroční zpráva za rok 2015. [online]. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:

<http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/Vyrocnizprava_MOST_Vyso%Dinyfinal-2015.pdf>

Výroční zpráva za rok 2016. [online]. [citováno 2018-03-10].

Dostupné

z WWW:

<http://www.masmost.cz/images/stories/Vyrocnizpravy_MOS/2016Vyrocnizprava_final_MOST_Vyso%Diny_o.p.s._za_2016.pdf>

Realizované projekty 2005. [online]. [citováno 2018-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.masmost.cz/2015-03-09-14-27-36/projekty-o-p-s/realizovane/rok-2005>>

Realizované projekty 2006. [online]. [citováno 2018-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.masmost.cz/2015-03-09-14-27-36/projekty-o-p-s/realizovane/rok-2006>>

KRÁLÍK, Lukáš. *Soudní rozhodnutí versus judikát a jejich zveřejňování.* [online]. 17. 12. 2015. [cit. 2018-02-11]. Dostupné z WWW: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/soudni-rozhodnuti-versus-judikat-a-jejich-zverejnovani>

GULDOVÁ, Denisa a David Dvořák. *Neschválení právního jednání příslušným orgánem obce aneb ignoratia iuris non excusat.* [online]. 13. 1. 2016. [cit. 2018-02-10]. Dostupné z WWW: <https://www.epravo.cz/top/clanky/neschvaleni-pravniho-jednani-prislusnym-organem-obce-aneb-ignorantia-iuris-non-excusat-100126.html>

Interní postupy MAS pro programový rámec IROP. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW:<http://www.mladoholeslavskyvenkov.cz/modules/file_storage/download.php?file=e616de3b|122>

Strategie komunitně vedeného rozvoje pro území Mladoboleslavský venkov na období 2014-2020. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoholeslavskyvenkov.cz/ustav/strategie-2014-2020/?kateg=55>>

Brožura metoda LEADER a CLLD. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://nsmas.cz/aktuality/2015/brozura-metoda-leader-a-clld/>>

Výroční zpráva za rok 2014. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoholeslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

O nás. [online]. [citováno 20.3.2018]. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/o-nas/>>

Pravidla pro přistoupení partnerů. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/ustav/dokumenty-1/>>

Předběžná alokace finančních prostředků pro MAS Mladoboleslavský venkov. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/>>

Podpora malého a středního podnikání v oblasti MAS. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/projekty/podpora-maleho-a-stredniho-podnikani-v-oblasti-mladoboleslavskeho-venkova/informace-o-projektu/>>

Podpora agroturistiky v území MAS. [online]. [citováno 20.3.2018]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladoboleslavskyvenkov.cz/mas-4/projekty/podpora-agroturistiky-v-uzemi-mas-mladoboleslavsky-venkov/mapa-agroturistiky/>>

Seznam obrázků

Obrázek č. 1 - Faktory efektivity spolupráce	22
Obrázek č. 2 - Přehled nejčastějších aktivit DSO	30